

Spišská Nová Ves

- 1. Strážcovia krasových krás**
[03.02.2020; Týždeň; . reportáž . jaskyne v zime; s. 42,43,44,45,46,47; matúš Dávid]
- 2. Kandidátka strany KDH vo voľbách 2020 (podrobný zoznam)**
[02.02.2020; omediach.com; Tlačové správy; 17:26; Redakcia]
- 3. Tréner Skalice Michal Ružička sa chce dostať na štvrté miesto**
[02.02.2020; myzahorie.sme.sk; Záhorie / Šport; 00:00; Stanislav Cibulka]
- 4. Ustanovujúca konferencia Spoločnosti rodákov a priateľov Ruska – Beriozka**
[02.02.2020; hlavnespravy.sk; Z domova; 00:00; HSP/Foto:Branislav Rusiňák]
- 5. Pod grafikami Oresta Dubaya sme spávali**
[02.02.2020; pravda.sk; Kultúra; 00:00; Pravda]
- 6. Boj o druhé miesto vyhrali domáci**
[02.02.2020; mynovohrad.sme.sk; Novohrad / Šport; 00:00; Jozef Mikuš]
- 7. Slávia na víťaznej vlne. Rozhodol kolektívny výkon, myslí si Rožánek**
[02.02.2020; myzilina.sme.sk; Žilina / Šport; 00:00; Tomáš Hládek]
- 8. Chorých je viac skoro o tretinu**
[01.02.2020; Korzár; REGIÓN; s. 6; tasr]
- 9. Na Slovensku si prejde nástrihom každá druhá žena**
[01.02.2020; Sme; Téma; s. 5; Michaela Žureková]
- 10. Kandidátka strany SNS do volieb 2020 (podrobný zoznam)**
[01.02.2020; omediach.com; Tlačové správy; 22:10; Redakcia]
- 11. SBL: V sobotňajších zápasoch 27. kola úspešní iba domáci**
[01.02.2020; dobrenoviny.sk; 21:53; TASR]
- 12. Rozširovanie skládky pribrzdili**
[01.02.2020; TV TA3; Hlavné správy; 18:30; Jozef Slivenský / Igor Haraj]
- 13. Obyvatelia môžu byť pokojnejší. Rozširovanie skládky pribrzdili**
[01.02.2020; ta3.com; Slovensko; 12:34; TA3]
- 14. Rozširovanie skládky pribrzdili**
[01.02.2020; TV TA3; Žurnál; 12:00; Jozef Slivenský / Jozef Dúbravský]
- 15. Hokej nám tentoraz ukázal pomerne krutú tvár**
[01.02.2020; myturiec.sme.sk; Turiec / Šport; 00:00; Roman Brezniak]
- 16. SBL: Handlová s piatou prehrou v rade, Levice v šlágri zdolali Lučenec**
[01.02.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]
- 17. KOŠICKÁ ŠPORTOVÁ TÝŽDŇOVKA**
[31.01.2020; Košický večer; ŠPORT; s. 16; SVJATOSLAV DOHOVIČ]
- 18. Po predaji Skuteckého vily do nej už Peter Karvaš nikdy nevkročil. Prechádzal sa po záhrade, objímal stromy a plakal**
[31.01.2020; dennikn.sk; Kultúra; 11:17; Karol Sudor]
- 19. Smutný osud slovenskej legendy: Hokejová hviezda zabudnutá na úrade práce**
[31.01.2020; cas.sk; Čas.sk; 07:59; Zdeněk Kovář; Nový Čas]
- 20. SBL: Tréner Maksimovič skončil na lavičke Handlovej**
[31.01.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

- 21. SHL: Hrdina Miklík, Capitals opäť víťazne**
[31.01.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: SITA]
- 22. Capitals sú stále na víťaznej vlne, Miklík zariadil triumf Topoľčan**
[31.01.2020; pravda.sk; Šport; 00:00; Pravda]
- 23. Bratislava Capitals natiahli skvelú sériu, triumf Topoľčan zariadil Miklík (+ tabuľky)**
[31.01.2020; sport.sme.sk; Šport / Hokej - Slovensko; 00:00; SITA]
- 24. Chorobnosť na ARO v Košickom kraji stúpa, v týždni zatvorili 64 škôl**
[31.01.2020; hlavnespravy.sk; Z domova; 00:00; TASR/HSP/Foto:TASR-Dano Veselský]
- 25. Hokejisti Spišskej Novej Vsi zvíťazili nad Skalicou**
[31.01.2020; spis.korzar.sme.sk; Spiš Korzár / Šport zo Spiša; 00:00; TASR]
- 26. Počet chorých na chrípku vzrástol v Košickom kraji skoro o tretinu**
[31.01.2020; kosice.korzar.sme.sk; Košice Korzár / Spravodajstvo z Košíc a okolia; 00:00; TASR]
- 27. VOLBY 2020 Tvrdá rana pre Matoviča: Jednotka OĽaNO v kampani končí!**
[31.01.2020; topky.sk; Domáce; 00:00; © Zoznam/msz]
- 28. Počet chorých na chrípku dramaticky stúpa**
[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]
- 29. ZATVORILI 64 ŠKÔL: Chorobnosť v Košickom kraji dramaticky stúpa**
[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]
- 30. Chorobnosť v Košickom kraji stúpa**
[31.01.2020; kosicednes.sk; Udalosti; 00:00; TASR / JH]
- 31. Cestári zasahujú vo viacerých okresoch Košického kraja**
[31.01.2020; kosicednes.sk; Udalosti; 00:00; TASR / JH]
- 32. Cestári košickej župy začali v noci s preventívnym posypom**
[31.01.2020; kosice.korzar.sme.sk; Košice Korzár / Dopravný servis z Košíc a okolia; 00:00; TASR]
- 33. OPATRNE: Poľadovica hrozí na celom Slovensku, na horách je veterno**
[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]
- 34. Vedenie klubu MBK Baník Handlová odvolalo Srba Branka Maksimoviča**
[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]
- 35. Galéria umelcov Spiša – program február 2020**
[31.01.2020; dennikrelax.sk; Ostatné; 00:00; Redakcia]
- 36. „Šuflíky“ zo Spiša sú unikátne**
[31.01.2020; hnonline.sk; HN špeciál; 00:00; redakcia]
- 37. Výnimočný autor slávnych pomníkov a medailí**
[22.01.2020; Bojovník; BOJ S FAŠIZMOM A NACIZMOM; s. 11; Ladislav Skrak]

TEXTY

Spišská Nová Ves

1. Strážcovia krasových krás

[03.02.2020; Týždeň; . reportáž . jaskyne v zime; s. 42,43,44,45,46,47; matúš Dávid]

Otvárajú ľuďom dvere do podzemia a sprevádzajú ich zákutiami prírodných chrámov. Poznajú každý kvapel, priepasť aj spiaceho netopiera. V Nízkych Tatrách, na Horehroní a na Liptove sme zisťovali, vďaka komu sú niektoré slovenské jaskyne prístupné pre návštevníkov aj počas zimných mesiacov.

.v Bystrianskej doline na južnej strane Nízkych Tatier do rána mrzlo a teplota nechce vyliezť nad nulu ani za slnečného dopoludnia. Hneď skraja obce Bystrá odbočíme z hlavnej cesty a ešte asi štvrt kilometra stúpame úpäťm lesa do mierneho kopca. Zasneženou cestou posypanou štrkom po chvíli vyjdeme k drevenej chate stojacej hneď pri vstupe do známej horehronskej jaskyne.

„Vnútri sa zohrejete, tam je po celý rok sedem stupňov Celzia,“ víta nás dobrou správou podtatranský rodák zo Šuňavy Ján Vrabec. Bude našim sprievodcom po prírodnej galérii. Ešte ako študenta na geologicko-baníckej priemyslovke v **Spišskej Novej Vsi** ho začiatkom 80. rokov zlákali do svojich radov pracovníci zo Správy slovenských jaskýň. Začínal v Harmaneckej jaskyni severozápadne od Banskej Bystrice. V roku 1987 prešiel do Bystrianskej jaskyne, stal sa jej správcom a natrvalo sa aj s rodinou usadil v rázovitej dedine pri Brezne. S takmer štyridsaťročnou praxou je dnes jedným zo služobne najstarších správcov jaskýň na Slovensku.

Spod ostrešia pri chate, ktorá slúži nielen ako sídlo správcu a dvoch sprievodkýň, ale aj ako predajňa vstupného či zázemie pre návštevníkov, kráčame k murovanému vchodu do jaskyne. Manželka Jána Vrabca s nami na trištvrt hodinovú prehliadku po okruhu s dĺžkou takmer šesťsto metrov nejde. Zostáva v chate a vysvetľuje, že je to jednak z bezpečnostných dôvodov, ale aj pre prípad, že by sem zavítali nejakí turisti. „Teraz v zime mávame počas dňa štyri vstupy, no od júna, v letnej sezóne, to býva raz toľko. Vtedy nám so sprievodom vypomáhajú aj študenti. Návštevnosť do veľkej miery závisí od počasia a v zime navyše aj od toho, či sa v okolí lyžuje. Ak je zlé počasie, prichádza viac ľudí, no ak svieti slnko, ľuďom sa do tmavej jaskyne veľmi nechce,“ vysvetľuje 55-ročná Marta Vrabcová, ktorá pracuje ako sprievodkyňa v Bystrianskej jaskyni.

.ako nezobudiť netopiera

Do národnej prírodnej pamiatky, ktorú cez priepasť Peklo objavili ešte v medzivojnovom období, vstupujeme cez mohutné kovové dvere. Keď je tuhá zima, zvyknú vraj primrznúť o zárubňu, pretože pri vchode do jaskyne prúdi studený vzduch. „Odmrazovanie týchto dverí patrí k mojej zimnej pracovnej rutine, tak ako odhrňanie snehu, zapnutie počítacza či roční bezpečnostná kontrola osvetlenia a priechodnosti jaskynných priestorov,“ hovorí 58-ročný Bystran, zatiaľ čo baterkou osvecuje prvé zákutia vstupnej chodby.

Bystriansku jaskyňu, presnejšie jej novú časť sprístupnenú verejnosti, vymodeloval podzemný tok, ktorý v súčasnosti preteká v hĺbke pätnásť až dvadsať metrov pod úrovňou prehliadkovej trasy. Aj keď jaskyňa nie je až taká bohatá na kvapľovú výzdobu, jej časti majú rozmanitý charakter a pýšia sa pozoruhodnými krasovými výtvmi. V úzkych puklinách a kľukatých chodbách, ktoré sa len kde-tu rozširujú do väčších siení a dômov, sa podchvíľou zohýname v páse. Dávame si tak pozor, aby sme si neudreli hlavy. Zvukovú kulisu dotvárajú kvapky vody padajúce z veľkej výšky na zem. Občas nám niektoré z nich pristanú na vetrovke alebo nás dokonca prekvapia za golierom.

„Návštevníci, nielen tí najmenší, sa vždy vypyujú najmä na druhy netopierov v našej jaskyni. Keď sme ich sčítavali v roku 2018, bolo ich tu takmer tisíctristo. Teraz očakávame úbytok jedincov,“ hovorí Ján Vrabec a vtom sa zastaví uprostred chodby, aby si na niečo lepšie posvietil. Zvedavo mu nakúkame ponad plece a zrazu zbadáme, ako zo skaly za tenké nôžky dolu hlavou čosi visí. Pripomína to starú hrušku, slivku alebo nejaký cudzokrajný plod. „Aha, tu môžete vidieť podkovára malého. Pri hibernácii sa zabalí do lietacích blán a nevidno mu ani hlavu. Pomenovanie dostal podľa výrastku v tvare podkovičky, ktorý má na nose,“ vysvetľuje správca. Dlhो sa pri driemajúcom tvorovi nezdrživame, vycítil by totiž zmenu okolitej teploty, a to by ho mohlo vyrušiť zo zimného spánku.

.stalaktit, stalagmit, stalagnát

Kráčame jaskyňou ďalej. Míňame tri hlboké priepasti, jedenásťmetrový kvapľový vodopád aj sintrové jazierka. Keď chce Ján Vrabec alebo niektorá z jeho kolegýň upútať pozornosť malých návštevníkov, posvietia na hlavu žraloka, tvár čerta s krivým zubom alebo lebku jaskynného draka, ktoré pri troche predstavivosti a lepšej pozornosti naozaj badajú v krasovej výzdobe. Aj takto deťom v Bystrianskej jaskyni vysvetľujú, čo všetko dokázala voda za tisícročia vkresliť do mäkkého vápenca.

Pýchou jaskyne je časť zvaná Klenotnica, kde na jednom mieste pripomínajúcom kaplnku vzniklo hneď niekoľko kvapľových útvarov v podobe stalaktitov, stalagmitov či záclonových závesov. „Budú rásť aj ďalej, nehrozí, že vyschnú?“ pýtame sa skúseného znalca jaskyne v Bystrej. Hovorí, že sa to nedá ľahko predpovedať. V porovnaní s vekom jaskyne je totiž dĺžka života človeka priam zanedbateľná. Odhaduje sa, že milimeter kubický krasovej výzdoby rastie desať až pätnásť rokov. Určité signály zo strany prírody, či skôr náznaky možných zmien však pripúšťa.

„Ľudia sa často správajú k prírode macošsky a zabúdajú, že povrchová voda je pre jaskyňu to isté, čo krv pre človeka. Ak sa voda stratí, výzdoby viac nepribúda a jaskyňa postupne hynie,“ vysvetľuje Ján Vrabec s tým, že hore nad jaskyňou pred časom vyťažili kus lesa. Ubudlo stromov a vtedy povrchová voda toľko nevsakuje do zeme, pretože steká dolu kopcom. „Nedávno tu po prvý raz od môjho príchodu vyschlo malé jazierko pod Veľkým kvapľovým vodopádom. Jaskyňa však nie je atrakcia, ale prírodná pamiatka. Treba mať k nej rešpekt, pretože jaskyňa, tá vás vždy preverí. Tá naša sa vďaka priaznivým klimatickým podmienkam využíva aj na speleoterapeutickú liečbu ochorení dýchacích ciest,“ dodáva správca.

Krátko pred koncom prehliadky, na mieste, kde sa Bystrianska jaskyňa lúči s návštevníkmi ukážkou svojho najväčšieho priestoru, Zrúteného dômu, stretávajú štvoricu turistov. Eva z Bratislavy sem prišla v rámci zimnej dovolenky aj so synom Jakubom, ktorý sa vraj najviac tešil na spiace netopiere. Boli spolu na lyžovačke na neďalekých Táloch a rozhodli sa, že si spestria program. „Na internetovej stránke som si vopred preverila, či je jaskyňa otvorená, ale úprimne, ani by mi nebolo napadlo, že by v zimnom období mohla byť zatvorená,“ vysvetľuje.

.staromák medzi jaskyňami

Správa slovenských jaskýň ako organizačná zložka Štátnej ochrany prírody SR má pod patronátom trinásť sprístupnených jaskýň. Stará sa o ich ochranu a pre - vádz ku, pričom všetky sú zároveň národnými prírodnými pamiatkami. V zimných mesiacoch, vrátane januára či februára, sú však pre verejnosť otvorené len niektoré z nich. Vďaka za to jednak svojej polohe, ale najmä prírodným podmienkam. Okrem Bystrianskej, Belianskej či Brestovskej jaskyne to platí napríklad aj o Demänovskej jaskyni slobody. Mimochodom, málokto vie, že ľadové jaskyne bývajú v zimnom období, paradoxne, chudobnejšie na výzdobu, pretože nový ľad sa v nich tvorí

predovšetkým na jar. Vtedy často prší a do podzemia steká viac vody, ktorá zamŕza. Napríklad Demänovská ľadová jaskyňa na zimu stráca ľad takmer úplne a nová, unikátna výzdoba sa tvorí až s vonkajším oteplením.

Niektoré ďalšie slovenské jaskyne, ako napríklad Zlá diera či Jaskyňa mŕtvych netopierov, sú mimo zimných mesiacov tiež sprístupnené verejnosti, no ich prevádzku zabezpečujú iné subjekty ako Správa slovenských jaskýň. Celkovo je na Slovensku známych vyše sedemtisíc tristo jaskýň, no len pár desiatok z nich je voľne prístupných širokej verejnosti. Ak by sme mali Bystriansku jaskyňu prirovnať napríklad k bratislavskému Námestiu SNP, tak Demänovská jaskyňa slobody je pre zmenu pražským Staromestským námestím. S asi štvornásobne väčšou ročnou návštevnosťou je najviac vyhľadávanou sprístupnenou jaskyňou na Slovensku. Leží v Demänovskej doline na severnej strane Nízkych Tatier, neďaleko známeho lyžiarskeho strediska Jasná. V posledných rokoch do nej v priemere zavítalo zhruba 150-tisíc ľudí.

„Demänovské jaskyne, najdlhší jaskynný systém na Slovensku, sú vďaka svojej polohe pod Chopkom pojmom nielen u nás, ale aj v zahraničí. Chodia k nám prevažne turisti z cudziny. Len za prvé tri januárové týždne tohto roka k nám prišlo tritisícpäťsto návštevníkov. Väčšinu tvorili Rusi, potom Poliaci, Slováci a ďalšie národnosti,“ vysvetľuje 56-ročný správca Demänovskej jaskyne slobody Dušan Mičuch z liptovskej obce Veterná Poruba. Jeho súčasné pracovisko ho uchvátilo už v polovici 80. rokov a dodnes žasne nad nekonečnosťou poznávania slovenských jaskýň.

jaskyniar ≠ správca jaskyne

Len čo sme vyšli asi polkilometrovým serpentínovým chodníkom do nadmorskej výšky 870 metrov, berie nás spolu so sprievodcom k umelo vybudovanému vchodu do jaskyne objavenej v roku 1921. Naše prvé kroky smerujú do Hlbokého dómu, obrovského priestoru, kde sa začínajú všetky prehliadky jaskyne. Zostupujeme po schodoch nadol a po ľavej strane pozorujeme, ako sa svetlo reflektorov pohráva s prúdom vody padajúcej z jaskynného stropu. Večný dážď, teda neutíchajúci vodopád, ktorý vznikol presakovaním zrážok cez tektonickú trhlinu do podzemia, patrí medzi najatraktívnejšie dominanty Demänovskej jaskyne slobody.

„Prítomnosť podzemného toku Demänovky, sintrové vodopády, unikátne kvaple, krasové jazierka, ale aj farebná či tvarová pestrosť výzdoby dávajú tejto jaskyni výnimočný punc. Tradičný, kilometer dlhý okruh s vyše deväťsto schodmi sa dá prejsť za hodinu. Po celý rok je tu konštantná teplota približne sedem stupňov Celzia. Návštevníkom, ktorí k nám prídu v zime naobliekaní, býva väčšinou teplo,“ hovorí Alexander Jurík z Ružomberka.

Ľudí vodí po jaskyni už dve desaťročia a spolu s tímom kolegov nielen informujú návštevníkov o prírodných zaujímavostiach, ale starajú sa aj o ich bezpečnosť a pohodlie. V zimnom období to napríklad zahŕňa aj údržbu vonkajšieho prístupového chodníka pre návštevníkov. „Ľudia ma často oslovujú ‚pán jaskyniar‘, a tak im musím vysvetľovať rozdiel medzi sprievodcom v jaskyni a jaskyniarom,“ hovorí 43-ročný Ružomberčan a dodáva:

„Jaskyniari sú v podstate nadšenci a dobrovoľníci, spravidla členovia Slovenskej speleologickej spoločnosti a jednotlivých dcérskych jaskyniarskych klubov. Nepoberajú žiadnu mzdu ani neprichádzajú do styku s návštevníkmi. Majú jednoducho záujem o spoznávanie našich jaskýň. Vo voľnom čase ich skúmajú, zameriavajú a dokumentujú, objavujú nové priestory alebo napríklad sčítavajú netopiere.“

Alexander Jurík je však predsa len výnimkou, ktorá potvrdzuje správnosť tejto definície. Návštevníci, ktorí ho oslovia, to väčšinou odhalia podľa jeho zanieteného rozprávania. Od polovice 90. rokov je totiž nielen sprievodcom v jaskyni, ale aj členom jaskyniarskej skupiny Speleoclub Chočské vrchy. Dodnes spolu s ďalšími nadšencami občas chodíva na rôzne akcie, objavy či výkopové práce. Chuť loziť po jaskyniach však už nie je taká veľká ako kedysi. Môže za to vraj nedostatok voľného času, veď jaskyne čelia najväčšiemu návalu turistov práve počas víkendov a sviatkov, no paradoxne aj príbuzné zamestnanie.

„Je prínosom, keď môžeme laickej verejnosti popri náučnom výklade rozprávať o jaskyniach aj na základe vlastných skúseností. Má to však svoju daň – keď sa totiž jaskyniar stane aj sprievodcom, môže sa mu to postupne zunovať a jeho bádateľský inštinkt by mohol vykapať. Aj napriek časovým obmedzeniam sa však s Dušanom snažíme byť aktívni aj ako jaskyniari,“ uzatvára sprievodca v Demänovskej jaskyni slobody.

—
Milimeter kubický krasovej výzdoby v jaskyni rastie desať až pätnásť rokov

Jaskyniari skúmajú, zameriavajú a objavujú vzácne priestory pod zemou.

Foto:

Dušan Mičuch, 56 rokov, Demänovská jaskyňa slobody. Dlhoročný správca najnavštevovanejšej jaskyne na Slovensku na schodišti v Hlbokom dóme.

Ján Vrabec, 58 rokov, Bystrianska jaskyňa. Správca je jaskyni v Bystrej verný už viac ako tri desaťročia. V Klenotnici bohatej na krasovú výzdobu rád vysvetľuje návštevníkom rozdiel medzi stalaktitom, stalagmitom a stalagnátom.

Alexander Jurík, 43 rokov, Demänovská jaskyňa slobody. Sprievodca s dvadsaťročnými skúsenosťami sa vo voľnom čase príležitostne mení aj na jaskyniara a spolu s ďalšími nadšencami objavuje nové jaskynné priestory na Slovensku.

[Späť na obsah]

2. Kandidátka strany KDH vo voľbách 2020 (podrobný zoznam)

[02.02.2020; omediach.com; Tlačové správy; 17:26; Redakcia]

<https://www.omeiach.com/tlacove-spravy/17096-kandidatka-strany-kdh-vo-volbach-2020-podrobny-zoznam>

Pozrite si kandidátnu listinu za stranu KDH v parlamentných voľbách 2020. Kandidátku KDH povedie Alojz Hlina.

1. Alojz Hlina, predseda politického hnutia, Bratislava
  2. Milan Majerský, predseda Prešovského samosprávneho kraja, Levoča
  3. Pavol Zajac, stavebný technik, Sedliská
  4. Peter Bobula, živnostník, Urmince
  5. Caroline Líšková, ekonómka, Bratislava
  6. Eva Grey, lekárka, profesorka, Bratislava
  7. Miroslava Szitová, starostka, Smižany
  8. Igor Janckulík, poslanec NR SR, Krušetnica
  9. Andrej Klapica, ekonóm, Piešťany
  10. Marek Cimbala, riaditeľ kancelárie predsedu PSK, Levoča
  11. Milan Kabina, mládežnícky aktivista, manažér, Banská Štiavnica
- Modul - Sila kresťanského a konzervatívneho sveta
12. Marián Čaučík, riaditeľ Dobrej noviny, Bratislava
  13. Bohdan Hroboň, vedecko-výskumný pracovník TFTU, Martin
  14. Renáta Ocilková, pedagogička, koordinátorka pastorácie Rómov, Bratislava
  15. Soňa Gaborčáková, poslankyňa Národnej rady, Stará Ľubovňa
  16. Elena Červeňáková, poslankyňa Národnej rady, Košice
  17. Anna Verešová, poslankyňa Národnej rady, Kamenná Poruba
  18. Jozef Makúch, ekonóm, Bratislava
  19. Bohuš Živčák, laický misionár, Podolíneč
  20. Miriam Kuzárová, riaditeľka CitizenGO, Poprad
  21. Marek Michalčík, hlavný koordinátor Národného pochodu za život, Brestovany
  22. Ján Hencel, lekár, Kežmarok
  23. Ondrej Krajňák, dokumentarista, Bratislava
  24. Martin Šmilňák, riaditeľ cirkevnej školy, Bardejov
  25. Marcel Mikolášik, ekonóm, Ivanka pri Dunaji
  26. Dušan Krnáč, poľnohospodár, Michalovce
  27. Juraj Kuciak, stavebný inžinier, Štiavnik
  28. Miroslav Dzurech, riaditeľ Trnavskej arcidiecéznej charity, Hlohovec
  29. Branislav Borovský, konzultant, Konfederácia politických väzňov, Bratislava
  30. Katarína Hulmanová, kresťanská aktivistka, Bratislava
  31. Anton Hudák, znalec v odbore cestná doprava, manažér, Bardejov
- Modul - Krajskí lídri K8
32. Tomáš Merašický, poslanec Trenčianskeho samosprávneho kraja, Partizánske
  33. Ján Beljak, vedec-archeológ, Zvolen
  34. Marián Javorka, starosta, Likavka
  35. František Orlovský, chirurg, Stará Ľubovňa
  36. Roman Sova, ekonóm, Senica
  37. Ján Nigut, starosta, Košice
  38. Andrej Čopík, starosta, Kovarce
  39. Dušan Pekár, technik, Bratislava
- Modul - Primátori a starostovia
40. Andrea Turčanová, primátorka, Prešov
  41. Stanislav Horník, primátor, Hriňová
  42. Irena Milecová, primátorka, Tisovec
  43. Milan Kolesár, primátor, Jelšava
  44. Michal Kapusta, primátor, Spišské Podhradie
  45. Pavol Hudáček, starosta, Lendak
  46. Jana Skokanová, starostka, Hrabušice
  47. Ján Baloga, starosta, Vítaz
  48. Michal Strnál, starosta, Oravská Polhora
  49. Vladimír Šiška, starosta, Zuberec
  50. Zdenko Kubáň, starosta, Malatiná
  51. Ján Kokarda, starosta, Ždaňa
  52. Ján Serbin, starosta, Baška
  53. Juraj Guzej, starosta, Parchovany
  54. Marek Rakoš, starosta, Raslavice
  55. Ján Šurkala, starosta, Zborov
  56. Mikuláš Mašlej, starosta, Lúčka
  57. Vladimír Guoth, starosta, Ivachnová
  58. Ladislav Sedlák, starosta, Bobrovec
  59. Marián Šurjanský, starosta, Rudno nad Hronom

60. Július Remenár, starosta, Ostrý Grúň
61. Marián Spišiak, starosta, Riečka
62. Peter Žemba, starosta, Mníšek n/Popradom
63. Peter Lačný, starosta, Teplička
64. Rastislav Krajčík, starosta, Tuchyňa
65. Daniela Sigetová, starostka, Ratnovce
66. Daniel Bago, starosta, Tesáre
67. Štefan Hrenák, starosta, Slopná
68. Peter Vrablec, starosta, Závod
69. Anton Stanko, starosta, Veľký Klíž
- Modul - Zdravotníctvo
70. Rastislav Zanovít, všeobecný lekár, Námestovo
71. Martin Jakubov, lekár, Stropkov
72. Monika Kolejáková, lekárka špecialista, Nové Zámky
73. Jozef Baláž, lekár, Banská Bystrica
74. Ľubomír Jacko, lekár, Petrovany
75. Andrea Baníková, lekárka, Poltár
76. Imrich Bakši, zdravotnícky záchranár, poslanec KSK, Ždaňa
77. Anna Macková, sestra, Zvolen
78. Mária Javornická, sestra, Košice
79. Zuzana Máderová, sestra, Bratislava
- Modul - Školstvo
80. Marek Šmid, vysokoškolský pedagóg, Ivanka pri Dunaji
81. Marcel Tkáč, riaditeľ Spojenej školy, Lúčka
82. Štefan Kristofčák, riaditeľ gymnázia, Tvrdosín
83. Pavol Chmeliar, riaditeľ cirkevného gymnázia, Plavnica
84. Adriana Bariová, riaditeľka Spojenej školy, Buzica
85. Natália Kravčenko, učiteľka, Svidník
86. Anna Kožiaková, riaditeľka školy, Tisovec
87. Martin Baxa, učiteľ, Brezno
88. Jakub Kintler, vysokoškolský učiteľ, Bratislava
89. Daniel Mikloško, riaditeľ Domova pre mladých dospelých, Dunajská Lužná
- Modul - Mladí
90. Katarína Maceková, dobrovoľnícka aktivistka, Čajkov
91. Peter Forgáč, projektový manažér, Granč-Petrovce
92. Michala Musalová, sociálna pracovníčka, Stará Ľubovňa
93. Ján Tkáč, pedagóg, manažér v neziskovej organizácii, publicista, Michalovce
94. Matúš Mesároš, právnik, koordinátor práce s mládežou, Horné Otrokovce
95. Stanislav Genčúr, študent práva, Brezovica
96. Boris Kočko, študent, Levoča
97. Peter Marek, odborník v oblasti informačných technológií, Kováčová
98. Ján Drahoš, študent, Martin
99. Peter Šulek, ekonomický analytik Ministerstva spravodlivosti SR, Bratislava
- Modul - Veľký modul ľudí, ktorí chcú pomôcť kresťanskej demokracii
100. Martin Lauko, právnik, publicista, Bratislava
101. Ernest Birvoň, manažér ľudských zdrojov, Lipovec
102. Jozef Husár, herec-recitátor, Bratislava
103. Ľubica Gálisová, prezidentka občianskeho združenia, Prievidza
104. Peter Makara, ekonóm, Sedlice
105. Michal Babin, technik, Humenné
106. Anna Grigová, dôchodkyňa, Rudinka
107. Viliam Majda, projektový manažér, Martin
108. Ján Jakubišín, živnostník, Jaklovce
109. Ľubor Kalafus, koordinátor pre inovácie, Košice
110. Ľuboš Žiško, softvérový špecialista, Čereňany
111. Ján Kmeť, riaditeľ DSS a ZpS, Trenčín
112. Ondrej Uhliarík, starosta, Jablonové
113. Václav Trnka, rehabilitačný masér, Levoča
114. Peter Štuller, detský lekár, Dunajská Streda
115. Vladimír Butko, projektant, Trnava
116. František Refka, ekonóm, Nitra
117. Jaroslav Dubec, kanonista, Žitavany
118. Margaréta Žigová, sociálna pracovníčka, Lovinobaňa
119. Róbert Boháčik, energetik, Tisovec
120. Miloslav Olejár, architekt, Bardejov
121. Jozef Kropilák, živnostník, Sabinov
122. Jozef Kúdelčík, vysokoškolský pedagóg, Žilina

123. Štefan Markovič, dôchodca, Ruskov
124. Igor Geletka, stavbyvedúci, energetik, **Spišská Nová Ves**
125. Ján Krátky, manažér, Trenčín
126. Ján Kšíňan, plánovač výroby, Bánovce nad Bebravou
127. Milan Šindler, podnikateľ, elektrotechnik, Bratislava
128. Pavol Baxa, zamestnanec verejnej správy, Bratislava
129. Jozef Bolješik, advokát, Ostrov
130. Zuzana Bošňáková, právnička, špecialistka verejného obstarávania, Trnava
131. Peter Bendík, marketingový a športový manažér, Poprad
132. Peter Hlavatý, realitný maklér, Šaľa
133. Martin Čuchor, technicko-hospodársky pracovník, Zvolen
134. Anna Ďuricová, vysokoškolská učiteľka, Banská Belá
135. Patrícia Bujňáková, učiteľka, Poprad
136. Michal Paľovčík, administratívny pracovník, Michalovce
137. Peter Sučanský, živnostník, Čachtice
138. Andrej Botek, vysokoškolský pedagóg, Bratislava
139. Branislav Kramár, chirurg, Trnava
140. František Finta, dátový analytik, Nitra
141. Radovan Junas, lekár, Kremnica
142. Dávid Čech, pedagóg, hudobník, Bartošovce
143. Michal Černý, vedec - výskumník, Bratislava
144. Róbert Korec, projektový manažér, Pata
145. Pavol Mičuda, živnostník, Horovce
146. Matúš Lakošťík, viceprimátor, Dolný Kubín
147. Peter Weber, podpredseda Žilinského samosprávneho kraja, Bytča
148. Peter Mátoš, viceprimátor mesta Považská Bystrica, Považská Bystrica
149. Daniel Rusnák, podpredseda Košického samosprávneho kraja, Košice
150. Lucia Gurbáľová, námestníčka primátora, Košice

[Späť na obsah]

3. Tréner Skalice Michal Ružička sa chce dostať na štvrté miesto

[02.02.2020; myzahorie.sme.sk; Záhorie / Šport; 00:00; Stanislav Cibulka]

<https://myzahorie.sme.sk/c/22315881/trener-skalice-michal-ruzicka-sa-chce-dostat-na-stvrte-miesto.html>

Hokejisti Skalice vstúpili do nadstavby 1. hokejovej ligy.

SKALICA. Hokejisti Skalice počas týždňa vstúpili do nadstavbovej časti. Hoci účasťou v hornej časti nadstavby, alebo v prvej šestici, majú už istotu play off, stále je o čo hrať.

Dlho to však vyzeralo, že to bude slabšia sezóna v porovnaní s tými predošlými.

Mužstvu sa nedarilo naladiť na víťaznú vlnu, prichádzalo k zmenám v zostave a miesto strieľania gólov väčšinou zbytočne inkasovalo. Skalický stroj sa však postupne rozbehol.

„Cieľom v základnej časti bolo dostať sa do prvej šestky, čo sme splnili,“ rozhovoril sa tréner HK Skalica Michal Ružička a pokračoval:

„Rozbeh do sezóny sme nemali úplne ideálny. Mužstvo sa začalo skladať až v auguste a ešte pred prvým súťažným zápasom nebolo kompletne. Postupne, keď prichádzali hráči, sa hra zlepšovala.

Problémom ešte bolo množstvo striedavých štartov s Novými Zámkami, kde hráči chodili na zápasy ale s nami netrénovali.“

Prečítajte si aj: Do HKM Zvolen prichádza vicemajster sveta z roku 2012 Čítajte V polovici sa rozbehli

Po tom, ako popísal tréner Skalice počiatočné problémy, priznal aj zlepšené výkony. Stále však bolo čo zlepšovať a strata niektorých bodov ho mrzí doteraz. „Zhruba v polovici základnej časti sa zostava úplne stabilizovala, mali sme natrénované nejaké veci a hra sa začala zlepšovať. Škoda bola, že sme postrácali body s tabuľkovo slabšími súpermi, a aj preto sme až do konca základnej časti bojovali o svoju pozíciu. Nakoniec sa nám to podarilo, mužstvo je stabilizované a ideme do nadstavby,“ priblížil.

Prečítajte si aj: Skalica vyhlásila anketu Športovec roka Čítajte V hre je štvrté miesto

V hornej časti nadstavby, a teda v prvej šestici, budú Skaliciania bojovať s Bratislava Capitals, Topoľčanmi, Martinom, Dubnicou a Spišskou Novou Vsou.

Nakoľko bodová strata na prvú spomínanú trojicu je pomerne obrovská, zaujímavé budú pre Záhorákov najmä súboje so Spišiakmi a s Považanmi.

V hre je totiž štvrté miesto a to zaručuje nielen štart play off na domácom ľade, ale v prípade vyrovnanej série aj rozhodujúci zápas na domácom ľade, čo si v Skalici veľmi dobre uvedomujú.

„Bodový rozdiel je už taký, že asi ťažko sa bude dať dostať vyššie ako na štvrté miesto. Na druhej strane, vôbec by nebolo zlé ani štvrté miesto, čo by znamenalo, že play off začneme doma a potom to bude už o momentálnej forme a stať sa môže hocičo,“ zamyslel sa Ružička.

„Je v našich silách zvládnuť práve tieto dôležité zápasy, ale veľakrát sú zápasy, kedy je mužstvo lepšie, nastavené na víťazstvo a nakoniec prehra. To je šport. Urobíme však všetko pre to, aby sme v prvej štvorke boli.“

Prečítajte si aj: Mladý Smolinčan si obliekol reprezentačný dres Čítajte Iba rozdielový hráč

A keďže práve zápasy s Dubnicou a Spišskou Novou Vsou by mohli byť pre Záhorákov zlomové, budú potrebovať nielen kvalitu a bojovnosť, ale aj kus športového šťastia. Kým **Spišskú Novú Ves** zdolali v základnej časti vo všetkých štyroch prípadoch – 5:3 a 6:1 doma a 6:2 a 4:3 na Spiši, s Dubnicou sa im už tak nedarilo.

Prvé dva zápasy na dubnickom ľade prehrali Skaliciania 2:5, respektíve 3:8 a na domácom ľade najskôr vrátili Dubnici prehru 5:2 a následne ju zdolali až po predĺžení 5:4. Namiesto je otázka, či na Záhorí neplánujú posilniť mužstvo.

„Keby sa niečo naskytlo, tak určite by sme sa chceli posilniť, ale z môjho pohľadu by to mal byť rozdielový hráč, inak si myslím, že nemá cenu zasahovať do mužstva,“ zaujal razantný postoj Ružička.

Ťažko hráčom brániť

Jedným z rozdielových hráčov v takýchto zápasoch mohol byť Dušan Kľučiar, ktorý prišiel do Skalice počas sezóny z Trnavy a hneď sa uviedol niekoľkými gólmi, ale nakoniec ho zlákali ambície lídra z Bratislavy, ktorý chce postúpiť do extraligy. „Je to škoda, že sme neudržali Dušana Kľučiaru, ale dostal ponuku z Bratislavy, kde je doma a je ťažko mu v tom brániť. Hlavne ak hrá v mužstve, ktoré má ambíciu postúpiť do extraligy.“

Prečítajte si aj: Skalica vyhlásila anketu Športovec roka Čítajte Komplikovanejšie, ale atraktívnejšie

Od svojho účinkovania v prvej lige je to pre Záhorákov štvrtá sezóna a v každej sa dostali do play off. Táto je však iná. Liga je uzatvorená, čo znamená, že z nej nikto nevypadáva, a navyše je obohatená o nadstavbu, čo pre hráčov, väčšinou poloprofesionálov, ale aj amatérov, znamená väčší počet zápasov. Tréner Skalice to však tak nevníma, práve naopak, ligu považuje za zaujímavejšiu a atraktívnejšiu.

„Pre mužstvo je to komplikovanejšie, ale z môjho pohľadu zasa zaujímavejšie. Stále je o čo hrať aj v základnej časti, kde sa bojovalo o prvú šesticu, a teda istotu play off. Zvyšné štyri mužstvá zasa môžu hrať o zvyšné dve miestenky. Stále je o čo hrať a to prináša sťažiu väčšiu atraktivitu,“ ukončil Ružička.

Skalicianom sa vstup do nadstavby príliš nevydaril. Hoci vo vloženej kole rozstrieľali slovenskú osemnástku a získali povinné, ale dôležité tri body, jeden bod po prehre v Topoľčanoch 3:4 po nájazdoch sa im máli, navyše keď v ďalšom kole na domácom ľade nezískali ani bod proti hráčom Martina. Počas týždňa však odohrajú šesťbodové zápasy, keď vycestujú v stredu do Dubnice a v piatok do **Spišskej Novej Vsi**. A práve tieto zápasy môžu veľa napovedať do tabuľky a do boja o štvrté miesto.

[Späť na obsah]

4. Ustanovujúca konferencia Spoločnosti rodákov a priateľov Ruska – Beriozka

[02.02.2020; hlavn sprav y.sk; Z domova; 00:00; HSP/Foto: Branislav Rusiňák]

<https://www.hlavnesprav y.sk/ustanovujuca-konferencia-spolocnosti-rodakov-priatelov-ruska-beriozka/2039046>

Bratislava 2. februára 2020 (HSP/Foto: Branislav Rusiňák)

V prvý februárový deň sa v **Spišskej Novej Vsi** uskutočnila ustanovujúca konferencia Spoločnosti rodákov a priateľov Ruska – Beriozka. Občianske združenie dostalo začiatkom decembra registráciu od ministerstva vnútra SR

Záber z ustanovujúcej konferencie Spoločnosti rodákov a priateľov Ruska – Beriozka

Konferenciu otvoril a viedol z poverenia prípravného výboru Branislav Rusiňák, ktorý privítal na stretnutí kultúrneho atašé Veľvyslanectva Ruskej federácie v SR Vladislava Kulikova. Nasledovalo vystúpenie predsedníčky SRaPR – Beriozka Iliny Frajšťákovéj, ktorá prítomných oboznámila s cieľmi nového občianskeho združenia a aktivitami, ktoré sa podarilo uskutočniť do konania ustanovujúcej konferencie. Zdôraznila, že medzi hlavné aktivity spoločnosti bude patriť práca so školami a mládežou, uchovanie pamäti o priebehu 2. svetovej vojny a spolupráca so zahraničnými partnermi podobného zamerania, aké má naša Beriozka.

Vladislav Kulikov, kultúrny atašé ruského veľvyslanectva zablagoželal k vytvoreniu občianskeho združenia. Uviedol, že prioritou ambasády je pomáhať a podporovať aktivity súvisiace s výučbou ruského jazyka a prácu s deťmi a ocenil, že SRaPR – Beriozka bude tomu nápomocná. Priniesol so sebou aj učebnice ruského jazyka, ktoré spoločnosť prerozdelená školám s ktorými spolupracuje. Po jeho vystúpení predsedníčka spoločnosti prečítala pozdravné listy od partnerských organizácií Beriozky z Ruska a Srbska.

Nasledovala voľba vedenia Spoločnosti rodákov a priateľov Ruska – Beriozka. Za predsedníčku bola zvolená PhDr. Iryna Frajšťáková, ktorá sa automaticky stala podľa stanov aj členom predsedníctva. Ďalej do tohto orgánu spoločnosti boli zvolení Sergej Kravcov z Moskvy, Mgr. Igor Petra z Liptovského Mikuláša, prof. Ing. Ján Piľa, PhD. z Prešova a Ing. Branislav Rusiňák zo **Spišskej Novej Vsi**. Za revízora spoločnosti bol zvolený Alexi Alexiev zo **Spišskej Novej Vsi**.

Na ustanovujúcej konferencii bolo schválené aj vytvorenie a štatút mládežníckej organizácie „Molodaja Beriozka“ a takisto aj žiadosť o vstup do Zväzu Rusov na Slovensku. V diskusii vystúpili viacerí prítomní členovia Beriozky.

Po skončení oficiálnej časti ustanovujúcej konferencie stretnutie pokračovalo v neformálnych diskusiách pri špecialitách ruskej a slovenskej kuchyne. Na krátkom rokovaní predsedníctvo SRaPR – Beriozka na návrh

predsedníčky zvolilo za podpredsedu spoločnosti Igora Petru a za predsedníčku mládežníckej organizácie Vladimíru Frajšťákovú.

Branislav Rusiňák

[Späť na obsah]

5. Pod grafikami Oresta Dubaya sme spávali

[02.02.2020; pravda.sk; Kultúra; 00:00; Pravda]

https://kultura.pravda.sk/galeria/clanok/540915-pod-grafikami-oresta-dubaya-sme-spavali/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Orest Dubay v roku 2003 Autor: archív rodiny

S dielami výtvarníka Oresta Dubaya ľudia radi aj bývajú. Jeho obrazy sú možno dodnes v mnohých obývačkách či spálňach. Čierno-biele výjavy prírody či zo všedného života boli ľuďom blízke. A zároveň to bolo elegantné moderné umenie, ktoré sa ešte zhodnocuje. Výstava grafiky Oresta Dubaya k umelcovej storočnici je práve v Staromestskej galérii Zichy v Bratislave.

Orest Dubay bol príjemný, elegantný muž, ktorý mi pripadal ako klavirista. Hral na čierno-bielej klávesnici, ako aj iní grafici, jeho diela sa však odlišovali. Na jeho obrazoch bol vždy čitateľný príbeh, ale zároveň malo dielo špeciálnu výtvarnú hodnotu – bol to vlastne op-art. Akcentovaním niektorých liniek, tvarov, prácou s perspektívou, vrstvením, opakovaním „klamal“ zrak a rozohral intelekt. Poskytoval niečo navyše.

Orest Dubay bol príjemný, vtipný človek, ktorý patril do sympatickej skupiny Klub grafikov. Boli tam aj Albín Brunovský, Miroslav Cipár, Ľubomír Kellenberger, Viera Bombová, Jozef Baláž, Miloš Urbásek, Viera Gergeľová, Ján Lebiš, Emil Sedlák. Samé esá. Raz som s ním robila rozhovor a ponúkol ma čajom. Dal mi vybrať z mnohých druhov, ktoré mal v nádobkách na veľkej poličke. Mal ich stovky a meditovanie nad šálkou vystihovalo jeho naturel.

Rodinné spomienky

Od narodenia Oresta Dubaya už teda uplynulo sto rokov. Mnohé sa zmenilo – ako do nového sveta pasuje dielo Oresta Dubaya, ako si naň spomínajú v rodine, ako sa uplatňuje jeho odkaz?

„Chýba nám, ale máme ho stále okolo seba cez jeho diela – grafiky, obrazy, drevorezy, artprotisy, sošky,“ rozpráva jeho nevesta Marta Dubayová. „U nás to vyzerá ako v galérii. Nadanie zdedili jeho synovia, mladší Orest sa umeniu venuje aj profesionálne. Má svoj umelecký štýl, osobitý – hoci vplyv na jeho tvorbu mal, samozrejme, aj otec. Starší syn pracoval ako architekt, najmä riešil zdravotnícke zariadenia, dnes sa venuje maľbe – pre potešenie svoje i blízkych. Nadaný je vnuk Orest, ktorý sa stal ítečkárom, pretože, podľa jeho slov, je v rodine už dosť umelcov. Veľmi nadaná je aj vnučka Gabika, ktorá je kostýmová výtvarníčka, maľuje a prezentuje sa na výstavách v Rakúsku.“

grafika Oresta Dubaya Autor: archív rodiny

Orest Dubavy pochádza z Veľkej Poľany, kde sa narodil 15. augusta 1919 (zomrel 5. októbra 2005). Je teda prirodzené, že v auguste minulého roka ho pri príležitosti 100. výročia narodenia oslávili najmä v rodných končinách, kde má aj svoju galériu.

Výstava jeho rozmanitej umeleckej tvorby bola v Galérii Oresta Dubaya vo Vihorlatskom múzeu v Humennom, ktorému ešte za svojho života daroval prevažnú časť umeleckých diel. Zvolil si toto miesto preto, že bolo najbližšie jeho rodnej dedine Veľkej Poľane. Tá zanikla kvôli vodnej nádrži Starina, ktorá poskytuje pitnú vodu celému okoliu.

Marta Dubayová rozpráva, ako pred niekoľkými rokmi obyvatelia najbližšej obce Stakčín zistili, že obyvatelia Veľkej Poľany nesplnili príkaz zasypať všetky studne: „Našli jednu a rozhodli sa túto studňu zrekonštruovať a nazvať ju po Orestovi Dubayovi, pretože súvisela s farou, na ktorej sa narodil Orest Dubay a na ktorej pôsobil jeho otec ako gréckokatolícky farár.“

Na tomto mieste je aj zrekonštruovaný vojenský cintorín a ruiny bývalého gréckokatolíckeho kostola, v ktorom kázal Orestov otec Dezider. Pri návšteve tejto studne môj zať s prekvapením zistil, že pod grafikou použitou na informačných tabuliach tejto studne od detstva spával. To bol aj impulz pre nás, aby sme oživilí spomienky na svokra v širšej verejnosti a pripomenuli ho cez jeho grafiky, ktoré boli svojho času takmer v každej domácnosti. Boli pekné a pritom cenovo prístupné. Očakávame, že mnohí návštevníci nájdu na výstave práve tú dedovu grafiku „pod ktorou v detstve spávali“.

Takže na výstave v Galérii Zichy sú práve tieto milé diela. Marta Dubayová oceňuje, že grafiky sa tlačia vo viacerých exemplároch, a tak mali v rodinnej zbierke dostatok exemplárov, aby mohli vytvoriť samostatnú výstavu len z nich. Pri výbere zistili, že by grafickou tvorbou dokázali naplniť aj väčší priestor a dávajú si to ako cieľ do budúcnosti. Našli vraj také skvosty, ktoré aj im vyrazili dych, a veria, že návštevníci budú rovnako očarení.

Bohaté dielo

„Počas dedovej ťažkej choroby sme spolu vypočítavali diela, ktoré za svojho života vytvoril,“ rozpráva Marta Dubayová. „Asi najviac si vážil grafiky. Ich vytvorenie nevyžadovalo len umeleckú inšpiráciu a invenciu, ale aj manuálnu zručnosť. A odvahu skúšať stále niečo nové.“

V Harmónii je ešte stroj, ktorým grafiky tlačil a vymýšľal rôzne kombinácie tlače vrátane farebných mutácií. Ale jeho dielo je rozmanité – okrem grafiky tvoril olejové maľby, keramiku, drevené artefakty, textilie – jedna veľká by

mala byť na Bratislavskom hrade – umelecké diela na dekoráciu verejných priestorov, napríklad vitráž v bardejovskej nemocnici. Výpočet to bol úctyhodný a dedo ho uzavrel spokojným konštatovaním – dosť som toho urobil.“

A to sa ešte nehovorilo o jeho pedagogickej činnosti. V roku 1948 pôsobil Orest Dubay na Pedagogickej fakulte v Bratislave, v rokoch 1949 – 1984 na VŠVU ako výtvarný pedagóg, neskôr sa habilitoval na docenta a v roku 1967 bol vymenovaný za profesora. Vychoval mnohých výborných umelcov, bol pre nich nielen učiteľ, ale aj priateľ.

Duby mu nasadili veвериčky

Posledné roky svojho života žil výtvarník s manželkou na chate v Harmónii. „Nie je to klasická chata, akú má väčšina vlastníkov. Tejto dominujú veľké dubiská, orechy, ktoré nasadili veвериčky. Pred chatou bol kamenistý trávnik. Dedo ani nemusel chodiť do lesa, lebo ten bol všade na pozemku. Prírodu miloval nadovšetko.“

Grafika Oresta Dubaya Autor: archív rodiny

Samozrejme, ved' to cítiť aj z jeho prác. Pri pohľade na ne často pozeráme akoby spod stromov. Častou témou jeho obrazov sú vetvy, konáre, obloha, mesiac, slnko, halúzky, jednoduchý kvet, vtáčik. Ale pozeráme sa s ním aj do diaľky, na vrchy, do krajiny a všetko je v jednoduchých líniách. Hovorieval, že v jednoduchosti je krása. Okolo chaty bývali aj ďalší výtvarníci, s ktorými sa priatelil „Získal si v tomto prostredí nových kamarátov – keramikára Bizmayera, výtvarníka Cpina, profesora Tichého zo strojníckej fakulty. Výrazom tejto vďaky susedom a priateľom bola aj inštalácia výstavy jeho diel v Múzeu Ľudovíta Štúra v Modre koncom augusta minulého roku. Centrom výstavy bola olejomalba Modry, ktorú venoval múzeu,“ spresňuje Marta Dubayová.

Patrí celému Slovensku

Žil teda najmä v Bratislave a v Harmónii, ale Dubayova tvorba sa týka celého Slovenska. Osobitý vzťah mal s Banskou Štiavnicou a mal rád aj Počúvadlo, kde si vybudoval jednu z prvých chat na príľahlej lúke. Stretávala sa tam každé leto celá rodina. Štiavnická príroda sa objavila na mnohých obrazoch nielen otca Oresta, ale aj jeho syna Oresta a nevesty Ruth, ktorá je tiež akademická maliarka. Jeho diela sú v rôznych galériách nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

grafika Oresta Dubaya Autor: archív rodiny

„Najviac – akýsi prierez jeho tvorby, je v Humennom. V Modre je jeho olejová maľba tohto mestečka. Výstavu mal minulý rok aj v Šarišskom múzeu v Prešove. Boli to diela z ich vlastníctva. Pred časom prezentovali jeho diela zo svojich zbierok aj v **Spišskej Novej Vsi**. Zaujímavá zbierka diel Oresta Dubaya je v galérii Jurki-Hayton v Bratislave.“

Dielo Oresta Dubaya uvidia záujemcovia aj v ďalších mestách Slovenska. V Múzeu rusínskej kultúry v Prešove pripravujú napríklad súbornú výstavu tvorby celej rodiny Dubayovcov. Uvidia aj portrét matky Oresta Dubaya, ktorá sa objavuje na mnohých maľbách. Mala na svojich sedem detí silný vplyv. Viedla ich k tomu, aby si dávali vysoké ciele, boli slušní, pracovití. Úspešní sú teda aj súrodenci Oresta Dubaya (všetci majú vysokoškolské vzdelanie), a tak každý z nich by mal byť na tejto výstave predstavený.

„Pretože aj podpora tejto rodiny bola pre umelca dôležitá a smerodajná,“ dodáva Marta Dubayová. A pokračuje: „Orest Dubay maľoval aj svoju rodinu a blízkych ľudí. Jeden portrét jeho vnučky sa mi zdal príliš idealizovaný, prikrášlený. S potmehúdsnym úsmevom mi povedal: Ale ja ju tak vidím! Neskôr som v jeho pozostalosti našla fotografiu vnučky spolu s pohľadnicou Madony, na ktorú sa skutočnú vnučka podobala.“

To bolo typické, hľadal vo všetkom to pekné, rozdával dobro, tešil sa so svojou rodinou a zo svojej práce. Dedo hral na husliach – miloval vážnu hudbu. Nezriedka ho sprevádzal jeho starší syn hrou na klavíri alebo jeho manželka, ktorá hrala na akordeóne. Na stole bol vždy šach, niektoré partie sa dohrávali dlhšie – podľa intenzity návštev.“

Orest Dubay zomrel po ťažkej chorobe 2. októbra 2005 v starostlivej opatere milujúcej manželky Hany, rodenej Vyšnej. Na jeho náhrobnom kameni – na cintoríne Slávičie údolie v Bratislave – je aplikované jeho grafické dielo Modlitba. "Okrem pekného spoločného života mali manželka Dubayovci podobný osud. Obidvoch postihla strata rodného domu – Orestov dom vo Veľkej Poľane zrovnali so zemou kvôli zabezpečeniu vodnej nádrže Starina a rodný dom jeho manželky v Sokolčiach musel ustúpiť výstavbe Liptovskej Mary. Zo Sokolča zostal len cintorín – tam sme odniesli aj časť ostatkov oboch manželov.“

Ľudský život sa musí skončiť, ale dielo môže nielen žiť, ale môže pôsobiť na nové generácie. Grafika Oresta Dubaya je nielen milou spomienkou, ale prekvapí tým, že vlastne bola avantgardnejšia, ako než sa v čase vzniku javila. A to pre umelca znamená víťazstvo.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

[Späť na obsah]

6. Boj o druhé miesto vyhrali domáci

[02.02.2020; mynovohrad.sme.sk; Novohrad / Šport; 00:00; Jozef Mikuš]

<https://mynovohrad.sme.sk/c/22315995/boj-o-druhe-miesto-vyhrali-domaci.html>

Andrew Eudy, hráč Lučenca: Súper lepšie premieňal svoje šance v koncovke, na čo sme my neboli pripravení.

Patrioti Levice - BKM Lučenec

(8 fotografií)

LUČENEC. Šláгром 27. kola Slovenskej basketbalovej ligy bol súboj Levíc s Lučencom. Mužstvá sa v sobotu stretli pod levickými košmi s úmyslom vybojovať si druhé miesto v tabuľke.

Bodové skóre cez polčas nasvedčovalo, že sa radovať budú hostia z Lučenca. Domáce mužstvo však po prestávke pridalo a napokon si zaknihovalo tesné víťazstvo. Najviac bodov pre BKM zabezpečili Murray-Boyles a Woods (obaja po 15).

V 28. kole si Lučenec zahrá vonku proti Komárnu (5. 2.). Následne sa v sobotu 8. februára vráti domov do Areny, kde o 18.00 hod. nastúpi v pohári proti Handlovej.

Patrioti Levice - BKM Lučenec 84:79 (21:24, 21:22, 20:14, 22:19)

TH: 10/8 - 7/6, Fauly: 12 - 19, Trojky: 8 - 9, Rozhodovali: Šarišský, Karniš, Sirocký

Levice: Flemmings 16, Krajčovič 13, Perovič 12, Bojanovský 7, Bachan 4 (Juríček 20, Hot 10, Žiak 2, Harris 0)

Lučenec: Murray-Boyles 15, Eudy 11, Musil 10, Caffey 6, Anikienko 4 (Woods 15, Dunne 8, Miloševič 7, Zorvan 3, Jackuliak 0)

((piano))

Ostatné výsledky: Iskra Svit - BC Prievdza 87:76 (27:24, 20:25, 22:14, 18:13), BK Slávia Žilina - MBK Rieker COM-Therm Komárno 91:74 (26:27, 28:14, 21:19, 16:14), BK 04 AC LB **Spišská Nová Ves** - MBK Baník Handlová 72:67 (21:18, 16:22, 21:8, 14:18).

Michal Madzin, tréner Levíc: „Opäť veľmi tesná koncovka, môžeme si povedať, že to bolo v každom zápase proti Lučencu. Je to boj od prvej do poslednej minúty o každú loptu, strelu a doskok. Videl som dva rozdielne polčasy z našej strany. Myslím si, že energia v druhom polčase nám preklopila zápas na našu stranu.“

Amin Hot, hráč Levíc: „Ťažký zápas, ale vedeli sme, že bude taký. Sme unavení, v predchádzajúcich siedmich dňoch sme odohrali veľa stretnutí. Po prehre v Komárne sme vedeli, že potrebujeme správne zareagovať. V prvom polčase sme nebránili až tak dobre, dovolili sme im niektoré strely a útočné doskoky, ale špeciálne v štvrtej štvrtine sme odovzdali zo seba všetko v defenzíve. Hrali sme ako jeden tím, to je najdôležitejšie. V kľúčových okamihoch sme hrali agresívne a múdro, spravili sme dobré rozhodnutia. Pre víťazstvo sme urobili všetko.“

Peter Jankovič, tréner Lučenca: „V prvom rade by som sa chcel poďakovať fanúšikom oboch tímov, vytvorili famóznú kulisu a bola tu dobrá atmosféra. Gratulujem domácim k víťazstvu, myslím si, že zaslúžene vyhrali. My sme podali veľmi dobrý výkon. Ku koncu sme sa trochu stratili, prestali sme kontrolovať to, na čom sme boli dohodnutí. Urobili sme nejaké individuálne chyby, ale Levice majú svoju kvalitu. Nie som nejako extrémne sklamaný z toho, že sme prehrali. Určite ma to mrzí, ale ten náš výkon bol, dá sa povedať, že dobrý.“

Andrew Eudy, hráč Lučenca: „Oba celky nastúpili dosť agresívne, padlo veľa bodov. Súper lepšie premieňal svoje šance v koncovke, na čo sme my neboli pripravení.“

TABUĽKA

1. Inter Bratislava 24 21 3 2019:1643 (+376) 45

2. Patrioti Levice 24 15 9 1949:1861 (+88) 39

3. BKM Lučenec 24 14 10 1949:1904 (+45) 38

4. BK Slávia Žilina 24 14 10 2024:2029 (-5) 38

5. BC Prievdza 24 13 11 1864:1797 (+67) 36

6. Iskra Svit 24 11 13 1981:1997 (-16) 35

7. MBK Baník Handlová 24 8 16 1959:2066 (-107) 32

8. MBK Rieker COM-Therm Komárno 24 6 18 1880:2174 (-294) 30

9. BK 04 AC LB **Spišská Nová Ves** 24 6 18 1883:2037 (-154) 30

[Späť na obsah]

7. Slávia na víťaznej vlne. Rozhodol kolektívny výkon, myslí si Rožánek

[02.02.2020; myzilina.sme.sk; Žilina / Šport; 00:00; Tomáš Hládek]

<https://myzilina.sme.sk/c/22316186/slavia-na-vitaznej-vlne-rozhodol-kolektivny-vykon-mysli-si-rozane.html>

Mužstvo sa vysporiadalo s absenciami Tota a Woodsa na výbornú.

V Žiline sa stretli dva celky, ktoré sa niesli na víťaznej vlne. Komárno, ťahané skvelým Bowmanom, vyhralo v Handlovej a následne doma zaskočilo levických patriotov. Kurillovci po obrovských drámach vyhrali na pôde Prievdze, doma zdolali majstrovský Inter a naposledy otočili stretnutie v Handlovej. Slávia nemala vstup do stretnutia opäť ideálny a zdalo sa, že opäť bude musieť doháňať v závere stratu niekoľkých bodov. Žilinskí basketbalisti však zlepšili svoju hru už v prvom dejstve a do šantí šli s trinásťbodovým vedením. V tom druhom si už náskok bezpečne kontrolovali a zaznamenali štvrtú výhru v rade.

((piano))

„Hlavne ten úvod bol o vstupe rozohrávača. Wiggins v úvode defenzívne nezachytil Duffyho a z toho pramenili chyby. Potom sme sa dokázali spamätať a hlavne v defenzíve sme dokázali pritlačiť. Tým pádom sme vyhrali polčas. Komárno ukázalo, že má fazónu, je súperom, ktorý sa nevzdáva a dokázalo ešte stiahnuť náš náskok,“ zhodnotil stretnutie Ivan Kurilla.

Na zlý začiatok upozornil aj Róbert Rožánek, ktorý však vyzdvihol predovšetkým kolektívny výkon celého mužstva.

„Nezačali sme najlepšie po opätovne slabom úvode stretnutia. Komárno k nám prišlo v dobrom laufe, chytili sa a vyhrali posledné zápasy. Prišli sem sebedovomí. Som šťastný, že sme to našimi dobrými strelami a sebedovomou obranou otočili. Podali sme kolektívny výkon a to bola cesta k víťazstvu,“ hovorí Rožánek.

Aj v sobotnom stretnutí chýbala Slávií dvojička Tot, Woods. Šancu ukázať sa tak dostal mladý Ďuriš, ktorý odohral takmer osem minút. V závere si zahral aj Pažický.

„Do rotácie sme dokázali dať aj mladých chalanov. Odohrali sme množstvo vyrovnaných stretnutí, ktoré skončili o dva-tri body. Pri absencii Tota sme mali možnosť zaradiť do rotácie Ďuriša a neskôr aj Pažického,“ dodáva Kurilla.

Predĺžiť víťaznú šnúru

Súvisiaci článok Jozef Stümpel: „Verím, že sa Žilinský hokej čo najskôr dostane do najvyššej ligy.“ Čítajte

Pri absencii Tota sa viac priestoru dostáva Rožánkovi, ktorý odohral naposledy v Handlovej vyše 41 minút a v sobotnom duely pridal vyše 31. Žilinský snajper nastrieľal 23 bodov, ku ktorým pridal tri asistencie a rovnaký počet doskokov.

„Určite by som chcel, aby sa Oliver (Tot pozn. autora) čo najskôr vyzdravel. Som však rád, že keď teraz nemôže hrať, tak som ho takto zastúpil,“ hovorí Rožánek, ktorého doplnil Kurilla: „Potiahol nás, čo bolo vidieť aj v Handlovej. Bolo vidieť, že keď prichádza u Wigginsa k určitej nekoncentrovanej, tak to Robo (Rožánek pozn. autora) dokáže vybalansovať. Je dobré, že keď nehral Tot, tak sme ho dokázali nahradiť. Sme kádru tak vyskladani, že aj keď nám dnes dvaja hráči chýbali, tak to pre fanúšikov nebolo vidieť. Pevne verím, že i Jeftič sa už chytí, pretože dnes zápas z jeho strany bol úplne iný.“

V stredu čaká na Žilinčanov posledný zápas pred reprezentačnou pauzou a povinnosťami v pohári.

„Keď vyhrávame, tak sa nesieme na dobrom duchu. Bolo by najlepšie ostať na tejto víťaznej vlne čo najdlhšie. Netreba zaspáť na vavrínoch, treba ďalej pracovať a ísť od zápasu k zápasu,“ zakončil Rožánek.

Slávia sa predstaví v **Spišskej Novej Vsi**, kde bude chcieť predať dobrú formu a zaznamenať piate víťazstvo v rade.

„Sebedovomie ide nahor. Máme dobrú formu, dokázali sme vyhrať množstvo zápasov. Prichádza reprezentačná prestávka, čo možno nie je pre nás úplne ideálne. Budeme sa snažiť pripraviť na **Spišskú Novú Ves**, čo bude náročný duel,“ hovorí Kurilla.

BK Slávia Žilina - MBK Rieker Komárno 91:74 (26:27, 28:14, 21:19, 16:14)

ŽILINA: Rožánek 23, Sapp 11, Wiggins 10, Mereš 9, Basabe 7 (Dickson 17, Jeftič 11, Hoferica 3, Ďuriš a Pažický 0)

KOMÁRNO: Bowman jr. 25, Duffy 23, Dukič a Stojanov po 5, Djordjevič 0 (Tratnik 8, Pipiška 6, Marchyn 2, Gabrijel 0)

TH: 16/11 - 14/13, Fauly: 13 - 18, Trojky: 10 - 7, Rozhodovali: Tomašovič, Lamoš, Perečinský

1. Inter Bratislava 24 21 3 2019:1643 (+376) 45
2. Patrioti Levice 24 15 9 1949:1861 (+88) 39
3. BKM Lučenec 24 14 10 1949:1904 (+45) 38
4. BK Slávia Žilina 24 14 10 2024:2029 (-5) 38
5. BC Prievidza 24 13 11 1864:1797 (+67) 36
6. Iskra Svit 24 11 13 1981:1997 (-16) 35
7. MBK Baník Handlová 24 8 16 1959:2066 (-107) 32
8. MBK Rieker Komárno 24 6 18 1880:2174 (-294) 30
9. BK **Spišská Nová Ves** 24 6 18 1883:2037 (-154) 30

[Späť na obsah]

8. Chorých je viac skoro o tretinu

[01.02.2020; Korzár; REGIÓN; s. 6; tasr]

Chrípkové prázdniny vyhlásili v 64 školách v Košickom kraji.

KOŠICE. Zvýšený počet detí chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) v Košickom kraji mal v tomto týždni za následok zatvorenie 64 škôl. Chrípkové prázdniny mali na 41 materských a 23 základných školách. Podľa zverejnených údajov košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) bolo najviac zatvorených škôl v okresoch Košice II (15), Sobrance, **Spišská Nová Ves** (po deväť) a Košice I (sedem). Ďalšie boli v okresoch Gelnica, Michalovce (po šesť), Košiceokolie (päť), Košice III (štyri) a Košice IV (tri). Lekári hlásili celkovo 12 750 chorých na ARO, z toho bolo 981 prípadov chrípky a jej podobných ochorení. Chorých stále pribúda Chorobnosť v 5. kalendárnom týždni stúpila v porovnaní s predchádzajúcim o 32,5 percenta. Komplikovaný priebeh chorôb malo 192 ľudí, najčastejšie to boli zápaly prínosových dutín. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí do piatich rokov. Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

(tasr)

[Späť na obsah]

9. Na Slovensku si prejde nástrihom každá druhá žena

[01.02.2020; Sme; Téma; s. 5; Michaela Žureková]

Odborné organizácie odporúčajú, aby sa nástrihy hrádze vykonávali v obmedzenej miere

Rodila som pred vyše tridsiatimi rokmi. V ľahu na chrbte, so skákaním na brucho a s nástrihom hrádze, ktorý sa rozšíril až na konečník. Mala som najhoršie poranenie, ktoré sa môže stať. Na izbu šestonedelia sa naň chodili pozerat' aj z iných oddelení, lebo to ešte nevideli," hovorí Viera. „Nikto sa ma nepýtal, ani mi neoznámil, že mi nástrih idú urobiť. Viac ako pol roka som nemohla mať intímny styk. Odvtedy mám problémy s udržaním plynov a v jazve stále cítim bolesť," opisuje. Viera (jej meno, ako aj mená ďalších respondentiek sme pre citlivosť témy zmenili) je jednou z množstva žien, ktorým pri pôrode vykonali epiziotómiu, na Slovensku dodnes nadmerne využívaný zákrok na rozšírenie vaginálneho otvoru. Skúsenosti žien ukazujú, že hoci na bolesti vyvolané kontrakciami sa krátko po pôrode dá zabudnúť, bolesti po nástrihu s nimi môžu zostávať aj dlhé roky a spôsobovať im komplikácie.

Prečo je epiziotómií veľa?

Hoci sú epiziotómie v prípade ohrozenia zdravia dieťaťa potrebné, problémom je, keď sa vykonávajú rutinne a zbytočne. Deje sa to obvykle vtedy, keď sa lekári snažia pôrod urýchliť. V minulosti sa verilo, že nástrih hrádze slúži ako prevencia pred jej závažnými poraneniami, ktoré by spôsobilo natrhnutie. Podľa renomovanej vedeckej databázy Cochrane neexistujú dôkazy, ktoré by potvrdzovali, že rutinný nástrih znižuje mieru následného poškodenia perinea, teda hrádze. Ukazuje sa, že nástrih môže spôsobovať dlhodobé bolesti, sexuálne problémy aj inkontinenciu a môže sa tiež hojiť dlhšie než prirodzené natrhnutie. „Je lepšie, keď žena porodí bez nástrihu. Epiziotómia je zásah do perinea, narúša sa pri nej zloženie svalstva, hojí sa jazvou a neskôr môže spôsobovať diskomfort pri sexuálnom živote, ale napríklad aj pri sedení," vysvetľuje pre SME Štefan Novyzedlák, primár Gynekologicko-pôrodnického oddelenia Nemocnice Svet zdravia v **Spišskej Novej Vsi**. Dodáva, že hoci je dnes trendom strihať čoraz menej, každý nástrih, ktorý sa vykoná, by mal mať svoje opodstatnenie. „Ide napríklad o prípady, keď podľa ultrazvuku môžeme očakávať nadmerne veľký plod. Takisto vtedy, keď je hrádza príliš pevná. Už pri samotnom pôrode, keď sa prerezáva hlavička, je vidieť, či je obvod pošvového vchodu dostatočne elastický, aby tadiaľ prešla. Keď hrozí roztrhnutie, vtedy je lepšie urobiť nástrih," dopĺňa Novyzedlák. Podľa Mayo Clinic sa epiziotómia odporúča aj v prípade dystokie ramienok dieťaťa, teda keď sa rameno zasekne za lonovou kosťou. Ďalej vtedy, keď má dieťa nepravdivý pulz a trpí nedostatkom kyslíka a tiež keď lekári musia použiť kliešte alebo vákuumextraktor na vytiahnutie dieťaťa.

Každú druhú ženu na Slovensku nastrihnú

Aj podľa Medzinárodnej federácie pre gynekológiu a pôrodnictvo (FIGO) by sa mali nástrihy vykonávať v obmedzenej miere. FIGO tiež uvádza, že pri fyziologickom pôrode nie je možné určiť, koľko epiziotómií je ešte v norme, no zdá sa, že primeraná miera na základe výskumov by mohla byť medzi 10 až 28 percentami. Na Slovensku vykonali lekári v roku 2017 nástrih až v 50,1 percentách pôrodov. Vyplýva to z analýzy uverejnenej v odbornom časopise Gynekológia pre prax, ktorú každoročne spracúvajú poprední slovenskí pôrodnici na základe dát z nemocníc. Hoci v priebehu rokov miera epiziotómií na Slovensku klesla (napríklad v roku 2012 ich bolo až 65 percent), za pomoci chirurgického zásahu stále rodí zhruba každá druhá žena. V niektorých slovenských nemocniciach sa pritom nástrihy pri vaginálnych pôdoch vykonávajú ešte častejšie. Podľa rebríčka Sprievodca pôrodcami sa to týka napríklad pôrodnice v Trnave, ktorá mala v roku 2018 mieru nástrihov takmer 51 percent, žilinskej pôrodnice s 58 percentami či pôrodnice v Čadci, ktorá mala 63 percent nástrihov. Národné centrum zdravotníckych informácií štatistiky o vykonaných nástrihoch ešte donedávna nezbiehalo. Má dáta iba za rok 2018, ktoré pochádzajú z formulárov Správa o rodičke za rok 2018. Z nej vyplýva, že miera epiziotómií na všetky pôrody bola v danom roku iba 12,8 percenta, čo je výrazný rozdiel v porovnaní s dátami, ktoré uvádzajú pôrodnici. Pre denník SME viacerí lekári z praxe potvrdili, že tieto čísla v žiadnom prípade nie sú reálne. Dopracovať sa k presným dátam o epiziotómiách je tak pomerne ťažké. Štatistiky nevedú ani zdravotné poisťovne, pretože nejde o samostatne hrađený výkon.

Aby sa manželovi nesmiali

„Neviem, prečo ma strihali. Nepostrehla som ani kedy sa to stalo, až keď ma šili. Slabo to umŕtvili a hoci som si žiadala ďalšiu injekciu proti bolesti, nevyhoveli mi," hovorí Diana (28), ktorá rodila v auguste 2019 v Prešove. Lekári jej na kontrole povedali, že hojenie prebehlo úspešne, ona však tvrdí, že si celé šestonedelie nemohla sadnúť. „Pri kýchnutí mi uniká moč a pri milovaní to veľmi bolí a štípe. Neviem, ako sa mám dopracovať k ďalšiemu bábätku, keď splnutie nie je možné," opisuje. Diana dodáva, že sa o svojom probléme hanbí hovoriť pred inými ľuďmi, lebo žije na dedine, kde na tieto veci ľudia nazerajú inak. „Hanbím sa aj, aby sa manželovi kamaráti nesmiali, že má takú ženu a aby sa to nedozvedel môj otec alebo svokrovci. Cítim sa poškodená a pošpinená. Milujem svojho manžela a nemôžem sa s ním zblížiť. Je to pre nás oboch veľmi ťažké a nedá sa to nijako riešiť," hovorí. Zákroky vykonané bez informovaného súhlasu rodičky, či dokonca proti jej vôli, môžu spôsobiť ženám psychické ťažkosti. Jedným z nich je napríklad aj posttraumatická stresová porucha, ku ktorej môžu podľa štúdie v časopise Clinical Psychology Review prispievať rozličné zásahy a procedúry pri pôrode, ako nástrih či strata kontroly nad situáciou. Existujú pritom spôsoby, ako hrádku ochrániť pred natrhnutím a zároveň nemusieť urobiť nástrih. WHO odporúča napríklad masáže a prikladanie teplých obkladov. Ide o nenáročné, no

účinné metódy. Dôležité je tiež, aby žena rodila v polohe, ktorú si vyberie a aby lekári neordinovali riadené násilné tlačenie.

Akútne a chronické problémy

Po epiziotómii môžu nastať akútne aj chronické komplikácie. Podľa Novyzedláka môžeme medzi akútne zaradiť opuchy, zápal aj alergické reakcie na anestetikum. „Môže vzniknúť aj krvná zrazenina, čerstvá rana sa môže zapáliť, byť bolestivá s výtokom aj zápachom. Neskôr môže pokračovať zápal, ktorý síce už nemá také silné príznaky, ale stále pretrváva výtok a nepríjemná bolesť. Alebo sa rana začne postupne roztvárať, až sa rozpadne,“ vymenúva. Chronické problémy môžu podľa lekára pochádzať zo samotnej jazvy. „Môže sa stať, že sa prísťkne jedna vetvička takzvaného pudendálneho nervu a pri šití sa pritiahne, čo môže viesť k bolestiam. Diskomfort často robí aj samotná jazva, ktorá môže byť hrubá a tlačí na okolité štruktúry,“ vysvetľuje. Nepríjemné pocity môže vytvárať aj zhrubnuté tkanivo jazvy, najmä ak má telo sklony k tvorbe takzvaných keloidných jaziev. Pre tie je typický hrboľovitý vzhľad, vyzdvihnutie a hrúbka. Podľa lekára sa chronické problémy dajú zistiť či už voľným okom alebo vyšetrením. „Ak je nejaký problém, tak sa vždy ukáže. Dá sa to zistiť aj ultrazvukom alebo magnetickou rezonanciou,“ hovorí Novyzedlák. Niektoré ženy následne podstúpia plastickú alebo takzvanú rekonštrukčnú operáciu, ktorá zvyčajne netrvá dlhšie ako hodinu. Podľa lekára však nezaručí, že výsledok bude automaticky lepší a problém sa vyrieši. „Pri takejto operácii sa musí jazva otvoriť, vyrezať, pouvoľňovať tkanivo a zašit' nanovo. Pri ľuďoch, ktorým sa rany hoja keloidmi, však nie je garantované, že hojenie nevyvolá to isté, čo bolo aj predtým. Odporúča sa preto ešte aj nejaká fyzikálna liečba, napríklad laserom. Tie však už vykonávajú estetické kliniky,“ dodáva primár.

Michaela Žureková © SME

ilustračné Foto – sita

Foto:

V niektorých slovenských pôrodniciach aj viac než polovicu žien nastrihnú. Prijateľná miera je pritom medzi 10 až 28 percentami.

[Späť na obsah]

10. Kandidátka strany SNS do volieb 2020 (podrobný zoznam)

[01.02.2020; omediach.com; Tlačové správy; 22:10; Redakcia]

<https://www.omeiach.com/tlacove-spravy/17095-kandidatka-strany-sns-do-volieb-2020-podrobny-zoznam>

Pozrite si zoznam kandidátov za stranu SNS v parlamentných voľbách 2020.

1. Andrej Danko, JUDr., 45 r., poslanec NR SR, Miloslavov
2. Jaroslav Paška, Ing. arch., 65 r., poslanec NR SR, Bratislava
3. Eva Smolíková, Mgr., 56 r., poslankyňa NR SR, Dolný Ohaj
4. Anton Hrnko, PhD., CSc., 65 r., historik, Stupava
5. Gabriela Matečná, Ing., 55 r., ministerka, Bratislava
6. Štefan Zelník, MUDr., PhD., 65 r., poslanec NR SR, Žilina
7. Tibor Bernaťák, JUDr., 45 r., poslanec NR SR, Bratislava
8. Dušan Tittel, Ing., 53 r., poslanec NR SR, Bratislava
9. Karol Farkašovský, PhD., 64 r., poslanec NR SR, Bratislava
10. Rudolf Urbanovič, Ing., 59 r., štátny tajomník, Liptovský Mikuláš
11. Stanislav Kmec, 54 r., poslanec NR SR, Snežnica
12. Eva Antošová, Ing., 55 r., poslankyňa NR SR, Nitra
13. Radovan Baláž, Ing., 37 r., poslanec NR SR, Banská Bystrica
14. Magdaléna Kuciaňová, JUDr., 63 r., poslankyňa NR SR, Moravany nad Váhom
15. Juraj Soboňa, Ing., 58 r., poslanec NR SR, Solčany
16. Tibor Jančula, 50 r., poslanec NR SR, Bernolákovo
17. Peter Pamula, 49 r., poslanec NR SR, Dobšiná
18. Martina Lubyová, JUDr., Mgr., PhD., 52 r., ministerka školstva, vedy, výskumu a športu, Bratislava
19. Peter Gajdoš, Ing., 60 r., minister obrany, Bratislava
20. Erik Zbiňovský, 51 r., SZČO, Prešov
21. Ján Krišanda, Mgr., 55 r., športový manažér, Majerovce
22. Erik Gemzický, Ing., PhD., 37 r., starosta obce, Lúbeľa
23. Tibor Mikuš, Ing., PhD., 67 r., energetik, Suchá nad Parnou
24. Zdenko Čambal, PhD., 57 r., primátor mesta Holíč, Holíč
25. Alena Zvarová Bašistová, doc. PhD., PhD., 43 r., vysokoškolská učiteľka, Košice
26. Ján Hofko, RSDr., CSc., 65 r., generálny tajomník služobného úradu, Bratislava
27. Lukáš Machala, JUDr., 45 r., štátny radca, Bratislava
28. Cyril Leško, PhD., 68 r., analytik, Župčany
29. Pavol Bečarik, Ing., 60 r., primátor mesta, **Spišská Nová Ves**
30. Július Buchta, Ing., 46 r., primátor mesta Revúca, Revúca

31. Emil Divéky, 44 r., riaditeľ, Diviaky nad Nitricou
32. Dagmar Kramplová, Mgr., 61 r., ekonómka, Bratislava
33. Jaroslav Barcaj, Ing., 54 r., ekonóm, Senica
34. Michal Lavrík, PhD., 45 r., prednosta okresného úradu v sídle kraja, Dolný Kubín
35. Jaroslav Regec, Ing., 56 r., lesný inžinier, Snina
36. Lukáš Parížek, Mgr., 33 r., štátny tajomník, Bratislava
37. Maroš Pavlovič, Mgr., 27 r., právnik, Topoľčany
38. Slavomír Kupka, Bc., 41 r., špecialista prevádzky, Čadca
39. Ingrid Poliaková, PhD., 53 r., prednostka okresného úradu, Brezno
40. Eva Milučká, Ing., 32 r., ekonómka, Martin
41. Zdenko Kozák, 55 r., riaditeľ spoločnosti, Martin
42. Slávka Kramárová, PaedDr., 62 r., pedagogička, Sereď
43. Peter Šaško, MUDr., 46 r., lekár, Tvrdošín
44. Milan Garaj, Ing., PhD., 40 r., starosta obce, Obyce
45. Zuzana Škopcová, Dipl. Ing., 32 r., riaditeľka kancelárie predsedu SNS, Stupava
46. Pavol Goriščák, Mgr., 37 r., právnik, Bardejov
47. Martin Bátorovský, Mgr., 49 r., vedúci oddelenia školstva MsÚ, Levice
48. Pavel Gavalec, Ing., 41 r., prednosta okresného úradu, Poltár
49. Igor Vavro, JUDr., 58 r., prednosta okresného úradu, Prievidza
50. Rafael Rafaj, Mgr., 60 r., publicista, mediálny analytik, Bratislava
51. Dávid Demečko, PaedDr., PhD., 38 r., prednosta okresného úradu, **Spišská Nová Ves**
52. Dušan Kišfaluši, Ing., 35 r., manažér, Zvolen
53. Dušan Galbavý, PaedDr. PhD., 40 r., vedúci odboru školstva, Párnica
54. Rastislav Šepták, Ing., 52 r., technik, Trenčianske Teplice
55. Jaroslav Olejar, Mgr., 51 r., manažér, Gíraltovice
56. Milan Králik, 54 r., starosta obce, Kysucký Lieskovec
57. Juraj Kližan, Ing., 38 r., starosta obce, Skačany
58. Anton Štefko, 63 r., starosta obce, Lutiše
59. Dušan Bosák, Ing., 48 r., podnikateľ, Žiar nad Hronom
60. Branislav Borsuk, Ing., 47 r., riaditeľ štátneho podniku, Nitra
61. Jozef Žabka, 55 r., starosta obce, Kotrčiná Lúčka
62. Miroslav Kolenčík, Ing., 31 r., stavebný inžinier, Oravská Lesná
63. Ján Jakubianský, Mgr., 47 r., riaditeľ ÚPSVaR Stará Ľubovňa, Jakubany
64. Ivan Bubela, Ing., 54 r., technický manažér, Považská Bystrica
65. Eva Petrášková, MUDr., 60 r., lekárka, Banská Štiavnica
66. Branislav Hrbček, 47 r., starosta obce Lúčky, Lúčky
67. Stanislav Haramia, Ing., 55 r., poľnohospodársky inžinier, projektant, Malacky
68. Miroslav Brincko, Mgr., 58 r., inšpektor BOZP, Levoča
69. Boris Mihálik, Ing., 57 r., vedúci lesnej správy, Hriňová
70. Jaroslava Bernátová, MUDr., 43 r., lekárka, kardiologička, Nové Zámky
71. Ján Holodňák, Ing., 56 r., živnostník, Svidník
72. Igor Baboľ, Ing., 61 r., riaditeľ Technických služieb mesta Hnúšťa, Hnúšťa
73. Ľudovít Hajduk, prof. PhD. Mgr., PhD., 49 r., riaditeľ, prorektor, Bratislava
74. Peter Zelený, MUDr., MPH, 41 r., lekár, **Spišská Nová Ves**
75. Patrik Františka, Ing., 46 r., riaditeľ hotela, Batizovce
76. Martin Mikuš, 45 r., štátny zamestnanec, Bánovce nad Bebravou
77. Ľuboš Bernát, 45 r., IT technik, Šarišské Michaľany
78. Eduard Hartmann, 54 r., športový manažér, Trenčín
79. Zdena Fidriková, JUDr., 49 r., compliance manažér, Turčianske Teplice
80. Michal Mihálik, MBA, 33 r., manažér, Červeník
81. Vladimíra Bartovičová, Mgr., 43 r., vedúca oddelenia správy majetku, Šurany
82. Juraj Kološta, Mgr., 39 r., pedagogický zamestnanec, Nová Baňa
83. Martina Demjanová, Ing., 36 r., zamestnankyňa ÚPSVaR Stropkov, Stropkov
84. Milan Husár, 60 r., starosta obce, Nižné Nemecké
85. Jozef Galbavý, 47 r., SZČO, Dolná Strehová
86. Ingrid Meňky, PhD., 51 r., námestník, Nitra
87. Viera Nemcová, 58 r., starostka obce, Henckovce
88. Eva Harsághy, Ing., 48 r., ekonómka, Malý Šariš
89. Janka Bagiová, Bc., 47 r., špeciálna pedagogička, Ružomberok
90. Ladislav Černák, JUDr., 54 r., vedúci odboru OÚ, Maňa
91. Maroš Borza, Ing., 47 r., štátny zamestnanec, Pezinok
92. Andrea Jankovičová, Ing., 49 r., riaditeľka, Beluša
93. Jaroslav Božik, 67 r., starosta obce, Jacovce
94. Milan Mlynár, Ing., 45 r., starosta obce, Gočovo
95. Igor Lacko, Ing., 41 r., starosta obce Málinec, Málinec
96. Peter Zorvan, Ing., PhD., 59 r., štátny zamestnanec, Banská Štiavnica
97. Martin Čornej, Ing., 27 r., finančný analytik, Michalovce

98. Peter Štepianský, Mgr., 41 r., starosta, Hostie
99. Ján Harant, Ing., MBA, 58 r., riaditeľ úradu, Považská Bystrica
100. Peter Ďurček, JUDr., 46 r., štátny tajomník, Bratislava
101. Michal Magnes, 42 r., podnikateľ, Trebišov
102. Ľubomír Pidany, Ing., 56 r., súkromný podnikateľ, Vranov nad Topľou
103. Juraj Strempek, Ing., 38 r., vedúci oddelenia ekonomiky a rozpočtu, Bratislava
104. Peter Bendík, PhDr. Mgr., 37 r., starosta obce Vlková, Vlková
105. Dominik Veselovský, Bc., 25 r., študent práva, Horné Pršany
106. Ján Pivovarník, Ing. Mgr., PhD., 53 r., vysokoškolský pedagóg, Hanušovce nad Topľou
107. Igor Daško, 48 r., stavebný technik, starosta, Kameničany
108. František Pitoňák, JUDr., 50 r., advokát, Levoča
109. Monika Gergeľová, Mgr., 39 r., etička, Čaňa
110. Jana Ďurčeková, Mgr., 53 r., starostka obce Malé Vozokany, Malé Vozokany
111. Milan Lapšanský, Ing., 47 r., generálny štátny radca, Nitra
112. Peter Šagát, Mgr., 56 r., prezident odborového zväzu hasičov, Topoľčany
113. Milan Rýzek, 59 r., technik, Prietrž
114. Jaromír Kudláček, Mgr., 32 r., generálny štátny radca MV SR, Liptovský Hrádok
115. Marek Chovan, JUDr., PhD., 29 r., vedúci úradu, Láb
116. Ingrid Vrkočová, JUDr., 52 r., štátna zamestnankyňa, Brezová pod Bradlom
117. Milan Tropp, Ing., 31 r., podnikateľ, Stará Lesná
118. Dušan Macho, PhDr., 58 r., starosta obce, Práznovce
119. Veronika Mlynárová, Mgr., 39 r., riaditeľka ÚPSVaR Poprad, Poprad
120. Ľubomír Grišlo, Ing., 48 r., riaditeľ RO SPF, Zamarovce
121. Marek Vyhnička, 43 r., riaditeľ spoločnosti, Banská Bystrica
122. Anton Lamanec, Ing., 60 r., podnikateľ, Raslavice
123. Jana Beňáková Tulisová, Ing., PhD., 35 r., asistentka, Bytča
124. Dušan Brezovský, 54 r., dôchodca, Gbely
125. Ingrid Jedličková, Mgr., 49 r., živnostníčka, Podzámčok
126. Ján Rohár, Bc., 23 r., študent vysokej školy, Senec
127. Štefan Baniar, Mgr., 56 r., živnostník, Čaka
128. Denisa Krásna, Mgr., 44 r., štátna zamestnankyňa, Bratislava
129. Martina Stachová, 30 r., účtovníčka, Bratislava
130. Mária Gáborová, PhDr., 53 r., riaditeľka, Prešov
131. Andrea Žideková, MUDr., 47 r., lekárka – gynekologička – pôrodníčka, Liptovský Mikuláš
132. Samuel Sovík, Ing., 35 r., projektový manažér, Šaľa
133. Tomáš Boroš, Ing., 38 r., výkonný riaditeľ, Plavé Vozokany
134. Róbert Švec, 39 r., SZČO, Skačany
135. Ján Kalafus, 52 r., SZČO, Nálepko
136. Vladimír Turan, Ing., 68 r., dôchodca, Moravany nad Váhom
137. Miroslav Barna, Ing., 40 r., administratívny pracovník, Prešov
138. Ján Mihálik, Ing., 31 r., IT špecialista, Bratislava
139. Michal Kanca, Ing., 25 r., finančný analytik, Michalovce
140. Miroslav Libič, Mgr., 46 r., pedagóg, Bánovce nad Bebravou
141. Ľubica Strážayová, Bc., 47 r., odborná radkyňa, Viničné
142. Ladislav Lukáč, 46 r., záchranár, vodič RZP, RLP, Revúca
143. Martin Ostrovský, Mgr., 32 r., ortopedický technik, Horné Orešany
144. Jozef Hložka, 45 r., technik – energetik, Martin nad Žitavou
145. Sylvia Kmotorková, 50 r., výkonná manažérka, Krušovce
146. Slavomír Hanuska, PaedDr., 45 r., riaditeľ bilingválneho gymnázia, Zvolenská Slatina
147. Branislav Ondruška, Mgr., 35 r., psychológ, Handlová
148. Miroslav Sedláček, Mgr., 47 r., hasič, Kostolné Kračany
149. Martin Hudec, PhDr. Mgr., 46 r., riaditeľ nemocnice, Martin
150. Anton Danko, Ing., 61 r., primátor mesta Poprad, Poprad

[Späť na obsah]

11. SBL: V sobotňajších zápasoch 27. kola úspešní iba domáci

[01.02.2020; dobrenoviny.sk; 21:53; TASR]

<https://www.dobrenoviny.sk/c/178759/sbl-v-sobotnajsich-zapasoch-27-kola-uspesni-iba-domaci>

Vo všetkých štyroch sobotňajších zápasoch si výhru pripísali domáce tímy.

Na snímke s loptou Eric Nottage (**Spišská Nová Ves**), vpravo Jakub Petráš (Handlová) — Foto: TASR/František Iván

Levice 1. februára (TASR) - Patrioti Levice vyhrali v sobotňajšom zápase 27. kola Slovenskej basketbalovej ligy na domácej palubovke nad BKM Lučenec 84:79. Darilo sa aj zvyšným trom domácim tímom.

Patrioti Levice - BKM Lučenec 84:79 (42:46)

Najviac bodov: Juríček 20, Flemmings 16, Krajčovič 13 - Murray-Boyles, Woods po 15, Eudy 11, 1400 divákov
BK Slávia Žilina - MBK Rieker Com-therm Komárno 91:74 (54:41)

Najviac bodov: Rožánek 23, Dickson 17, Sapp, Jeftič po 11 - Bowman 25, Duffy 23, Tratnik 8, 800 divákov
BK 04 AC LB Spišská Nová Ves - MBK Baník Handlová 72:67 (37:40)

Najviac bodov: Alleyn 20, Maxwell 12, Krajňák 11 - Radukič 21, Allen 17, Jankovič 10, 200 divákov

Iskra Svit - BC Prievidza 87:76 (47:49)

Najviac bodov: Avramovič 28, Carr 17, Nesbitt 12 - Durmo 16, Guillory, Gačeša, Delič po 14, 450 divákov

x

[Späť na obsah]

12. Rozširovanie skládky pribzdili

[01.02.2020; TV TA3; Hlavné správy; 18:30; Jozef Slivenský / Igor Haraj]

Igor Haraj, moderátor: "Ministerstva životného prostredia stanovilo mantinely pre skládku komunálneho odpadu pri **Spišskej Novej Vsi**. Jej prevádzkovateľ žiadal o súhlas so štvrtou a piatou etapou rozširovania. Ministerstvo však súhlasilo len so štvrtou etapou. Vzalo do úvahy aj námietky ľudí z neďalekej obce Lieskovany. Tí sa báli, že sa po rozšírení skládky ich životné prostredie zhorší."

Jozef Slivenský, redaktor: "Táto skládka slúži 260-tisíc obyvateľom. O 3, najviac 4 roky sa zaplní. Ak by ministerstvo schválilo zámer rozšírenia skládky o štvrtú a piatu etapu, slúžiť by mohla až do roku 2035. Obyvateľov neďalekej obce Lieskovany sa to však nepáči, pretože už teraz skládku cítia a keď zafúka vietor, odpadky zbierajú aj blízko za dedinou."

Pavel Haško (SNS), starosta obce Lieskovany: "Zvolila sa 9-členná komisia, ktorá vlastne vypracovala hromadnú pripomienku."

Jozef Slivenský: "Piata etapa rozširovania skládky počítala s tým, že jej najvyšší bod bude až o 18 metrov prevyšovať okolitý terén. Čo sa však podľa obyvateľov obce Lieskovany priečilo aj štátnym technickým normám bol fakt, že 500-metrové ochranné pásmo skládky by zasahovalo až do dediny."

Martin Pačnár, člen komisie obce Lieskovany: "Prvá požiadavka, ktorú sme zaslali na Ministerstvo životného prostredia, bola požiadavka dodržanie odstupovej vzdialenosti skládky od plánovaného územného rozvoja obce Lieskovany. Druhá požiadavka obce bola v prípade realizácie skládky, aby neprevýšila kótu spojovacej cesty medzi Spišskou Novou Vsou a obcou Markušovce a zároveň bola vybudovaná bariéra proti šíreniu zápachu do obce a šíreniu drobných odpadov."

Jozef Slivenský: "Ministerstvo životného prostredia tieto argumenty vzalo do úvahy. Odsúhlasilo rozšírenie skládky o štvrtú etapu, no o piatu etapu už nie."

Pavol Bečarik (SNS), primátor mesta **Spišská Nová Ves**: "V praxi to znamená to, že zvýši sa kapacita na umiestnenie komunálneho odpadu vo výške 600-tisíc ton, to je zhruba pri súčasných množstvách asi na ďalších 9 rokov."

Jozef Slivenský: "Aj týmto rozhodnutím sa však budú úrady ešte zaoberať."

Tomáš Ferenčák, hovorca ministerstva životného prostredia (telefonát): "Voči záverečnému stanovisku bol podaný rozklad a vec bola postúpená na rozkladovú komisiu."

Jozef Slivenský: "Nad tým, čo bude nasledovať po zaplnení už rozšírenej skládky, musia samosprávy premýšľať už dnes. Alternatívou, o ktorej sa hovorí, by mohla byť spaľovňa založená na nových technológiách, produkujúca len minimálne emisie."

[Späť na obsah]

13. Obyvatelia môžu byť pokojnejší. Rozširovanie skládky pribzdili

[01.02.2020; ta3.com; Slovensko; 12:34; TA3]

<https://www.ta3.com/clanok/1175175/obyvatelia-mozu-byt-pokojnejši-rozširovanie-skladky-pribzdili.html>

Ministerstvo životného prostredia stanovilo mantinely pre skládku komunálneho odpadu pri **Spišskej Novej Vsi**. Jej prevádzkovateľ žiadal o súhlas so štvrtou a piatou etapou rozširovania. Ministerstvo však súhlasilo len so štvrtou etapou. Vzalo do úvahy aj námietky ľudí z neďalekej obce Lieskovany. Tí sa báli, že sa po rozšírení skládky ich životné prostredie zhorší.

[Späť na obsah]

14. Rozširovanie skládky pribrzdili

[01.02.2020; TV TA3; Žurnál; 12:00; Jozef Slivenský / Jozef Dúbravský]

Jozef Dúbravský, moderátor: "Ministerstva životného prostredia stanovilo mantinely pre skládku komunálneho odpadu pri **Spišskej Novej Vsi**. Jej prevádzkovateľ žiadal o súhlas so štvrtou a piatou etapou rozširovania. Ministerstvo však súhlasilo len so štvrtou etapou. Vzalo do úvahy aj námietky ľudí z neďalekej obce Lieskovany. Tí sa báli, že sa po rozšírení skládky ich životné prostredie zhorší."

Jozef Slivenský, redaktor: "Táto skládka slúži 260-tisíc obyvateľom. O 3, najviac 4 roky sa zaplní. Ak by ministerstvo schválilo zámer rozšírenia skládky o štvrtú a piatu etapu, slúžiť by mohla až do roku 2035. Obyvateľov neďalekej obce Lieskovany sa to však nepáči, pretože už teraz skládku cítia a keď zafúka vietor, odpady zbierajú aj blízko za dedinou."

Pavel Haško (SNS), starosta obce Lieskovany: "Zvolila sa 9-členná komisia, ktorá vlastne vypracovala hromadnú pripomienku."

Jozef Slivenský: "Piata etapa rozširovania skládky počítala s tým, že jej najvyšší bod bude až o 18 metrov prevyšovať okolitý terén. Čo sa však podľa obyvateľov obce Lieskovany priečilo aj štátnym technickým normám bol fakt, že 500-metrové ochranné pásmo skládky by zasahovalo až do dediny."

Martin Pačnár, člen komisie obce Lieskovany: "Prvá požiadavka, ktorú sme zaslali na Ministerstvo životného prostredia, bola požiadavka dodržanie odstupovej vzdialenosti skládky od plánovaného územného rozvoja obce Lieskovany. Druhá požiadavka obce bola v prípade realizácie skládky, aby neprevýšila kótu spojovacej cesty medzi Spišskou Novou Vsou a obcou Markušovce a zároveň bola vybudovaná bariéra proti šíreniu zápachu do obce a šíreniu drobných odpadov."

Jozef Slivenský: "Ministerstvo životného prostredia tieto argumenty vzalo do úvahy. Odsúhlasilo rozšírenie skládky o štvrtú etapu, no o piatu etapu už nie."

Pavol Bečarik (SNS), primátor mesta **Spišská Nová Ves**: "V praxi to znamená to, že zvýši sa kapacita na umiestnenie komunálneho odpadu vo výške 600-tisíc ton, to je zhruba pri súčasných množstvách asi na ďalších 9 rokov."

Jozef Slivenský: "Aj týmto rozhodnutím sa však budú úrady ešte zaoberať."

Tomáš Ferenčák, hovorca ministerstva životného prostredia (telefonát): "Voči záverečnému stanovisku bol podaný rozklad a vec bola postúpená na rozkladovú komisiu."

Jozef Slivenský: "Nad tým, čo bude nasledovať po zaplnení už rozšírenej skládky, musia samosprávy premýšľať už dnes. Alternatívou, o ktorej sa hovorí, by mohla byť spaľovňa založená na nových technológiách, produkujúca len minimálne emisie."

[Späť na obsah]

15. Hokej nám tentoraz ukázal pomerne krutú tvár

[01.02.2020; myturiec.sme.sk; Turiec / Šport; 00:00; Roman Brezniak]

<https://myturiec.sme.sk/c/22315829/hokej-nam-tentoraz-ukazal-pomerne-krutu-tvar.html>

Ak by sa body udeľovali za predvedenú hru, naši by z Topoľčian určite neodišli naprázdno. Dali však len jeden gól a to bolo na bodový zisk málo.

HC Topoľčany – HK Vitar Martin 2:1 (0:0, 1:1, 1:0)

V doterajších vzájomných zápasoch sezóny sa z víťazstva vždy tešil domáci tím a táto tradícia zostala zachovaná.

Do súboja tabuľkových susedov lepšie vstúpili naši a počas drivej väčšiny prvej tretiny boli lepším mužstvom. Protivníka prestrieľali pomerom 20:10, no do šatní sa odchádzalo za bezgólového stavu.

V strednej časti Martinčania naďalej dominovali a ešte dokázali zvýšiť aktivitu. Odmeny sa dočkali približne v polovici súboja, keď v oslabení potvrdil svoje kanonierske schopnosti František Poliaček a 26 presným zásahom v sezóne poslal svoj tím do vedenia. Škoda, že náskok sa Turčanom podarilo udržať len necelé tri minúty. Domácich vrátil do zápasu obranca Denis Pätoprstý a začínalo sa odznovu. Pre zaujímavosť v druhej perióde potrebovali Topoľčany na gól len štyri pokusy, kým naši až osemnásť.

((piano))

Z pohľadu konečného výsledku sa rozhodujúca situácia stretnutia zrodila v 43. min. Bývalý slovenský reprezentant Michel Miklík, ktorý si zahral aj KHL za Slovan Bratislava či Amur Chabarovsk, využil svoje skúsenosti a prekonal Lukáša Gavaliera. Pre skúseného 37-ročného útočníka to bol v devätnástom zápase v drese Topoľčian už trinásť gól. Hokejisti HK Vitar napriek pomerne krutému vývoju pokračovali v sympatickom výkone, no prehru sa im napriek viditeľnej snahe už odvrátiť nepodarilo.

„Odohrali sme kvalitné stretnutie, darilo sa nám diktovať tempo aj sa dostávať do šancí. Viacero dobrých pozícií sme si vytvorili aj v predbránkovom priestore, žiaľ gólom neskončili. To nás v konečnom účtovaní stálo lepší výsledok. Domáci v tretej tretine zvýšili intenzitu, dobre zvládli situáciu pred gólom na 2:1 a tesný náskok už udržali. Prístup našich chlapcov však treba pochváliť, nejaký bod si dnes určite zaslúžili získať,“ ponúkol svoj pohľad na zaujímavý súboj Marek Žila, asistent martinského trénera.

Stredajší duel Žocharov proti **Spišskej Novej Vsi** bol preložený a možno i preto im dlhšie trvalo, kým sa dostali do tempa. Takmer 1 600 divákov, ktorí si našli cestu na štadión, tak až do posledných sekúnd nevedelo, či toto meranie síl ich miláčikovia zvládnu.

„Na zápas sme sa svedomito pripravovali, ale na fade to vidieť nebolo. Svoj podiel na tom mal i Martin, ktorý dobre strážil stredné pásmo, pričom jeho hráč mali výborný pohyb. My sme si situáciu ešte komplikovali množstvom zbytočných faulov, našťastie v hre nás udržal výborný brankár Kompas. Pred treťou tretinou som mojim zverencom prizvukoval, že o všetkom môže rozhodnúť jediná vydarená akcia či strela. Nakoniec to vyšlo, máme tri body, no treba povedať, že výsledok mohol byť aj opačný,“ zhrnul dianie na ploche domáci kormidelník Ľubomír Hurtaj.

Góly: 32:25 Pätoprstý (Bystričan, Bečka) a 42:19 Miklík (Tomčák, Pätoprstý), resp. 29:46 Poliaček (Žiak). Vylúčení: 7:5. Presilovky: 0:0, oslabenia: 0:1. Strely: 22:48. Rozhodcovia: Šefčík – Tvrdoň, Rehák. Diváci: 1 569. TOPOĽČANY: Kompas – Huba, Ďurčo, Hrudík, Bystričan, Kováčik, Hřebíček, Bulák, Pätoprstý – Jurák, Tomčák, Podstavek – Kluka, Jakúbek, Miklík – Bečka, Laško, Pekarčík – M. Olejník, Uhnák, D. Gergel. MARTIN: Gavalier – Dvořák, Tabaček, Matejka, Rusina, Burzík, Ligas, Themár – Žiak, Dírer, Poliaček – Rudzan, Murček, A. Nauš – Videlka, Babka, Jurášek – Melcher.

1. Capitals 42 33 1 4 4 213:88 105
2. Topoľčany 41 22 9 2 8 140:101 86
3. Martin 42 24 3 4 11 156:115 82
4. Dubnica 42 18 5 3 16 131:132 67
5. Skalica 42 18 3 4 17 146:125 64
6. S. N. Ves 41 18 3 3 17 142:137 63
7. SR 18 16 1 0 0 15 27:89 3

V súťaži teraz nasleduje prestávka. Martinčania odohrajú najbližší zápas v stredu 12. februára, keď privítajú doma **Spišskú Novú Ves**.

[Späť na obsah]

16. SBL: Handlová s piatou prehrou v rade, Levice v šlágrí zdolali Lučenec

[01.02.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

<https://sport.aktuality.sk/c/432983/sbl-handlova-s-piatou-prehrou-v-rade-levice-v-slagri-zdolali-lucenec>

Hráči BK 04 AC LB **Spišská Nová Ves** zdolali v sobotu na domácej palubovke v zápase 27. kola Slovenskej basketbalovej ligy MBK Baník Handlová 72:67

Patrioti Levice vyhrali v sobotňajšom zápase 27. kola Slovenskej basketbalovej ligy na domácej palubovke nad BKM Lučenec 84:79.

Patrioti Levice - BKM Lučenec 84:79 (42:46)

Najviac bodov: Juríček 20, Flemmings 16, Krajčovič 13 - Murray-Boyles, Woods po 15, Eudy 11, 1400 divákov BK 04 AC LB **Spišská Nová Ves** - MBK Baník Handlová 72:67 (37:40)

Najviac bodov: Alleyn 20, Maxwell 12, Krajňák 11 - Radukič 21, Allen 17, Jankovič 10, 200 divákov

BK Slávia Žilina - MBK Rieker Com-therm Komárno 91:74 (54:41)

Najviac bodov: Rožánek 23, Dickson 17, Sapp, Jeftič po 11 - Bowman 25, Duffy 23, Tratník 8, 800 divákov Iskra Svit - BC Prievidza 87:76 (47:49)

Najviac bodov: Avramovič 28, Carr 17, Nesbitt 12 - Durmo 16, Guillory, Gačeša, Delič po 14, 450 divákov

ZÁPASY

TABUĽKA

Kurzy prináša

Extraliga / 27. kolo

1

X

2

BK Levickí Patrioti Levice

84 : 79

BKM Lučenec Lučenec

(21:24, 21:22, 20:14, 22:19)

BK 04 AC LB SNV Spišská N. Ves

72 : 67

MBK Handlová Handlová

(21:18, 16:22, 21:9, 14:18)

PP & TV Raj Žilina Žilina
91 : 74
MBK Rieker Komárno Komárno
(26:27, 28:14, 21:19, 16:14)
BK Iskra Svit Svit
87 : 76
BC Prievdza Prievdza
(27:24, 20:25, 22:14, 18:13)
Celý program Extraliga >>
if (window.innerWidth > 1023) { __azTracker.push({p:['trackEvent','promoplace','WithNikeBoxBannerDesktop-675_40_vstupny_bonus_3nasobok_vkladu'],'view'}); }

[\[Späť na obsah\]](#)

17. KOŠICKÁ ŠPORTOVÁ TÝŽDŇOVKA

[31.01.2020; Košický večer; ŠPORT; s. 16; SVJATOSLAV DOHOVIČ]

Futbalisti FC Košice zarezávajú v ukrajinskom Užhorode
S bilanciou dve víťazstvá a jedna remíza a výborným skóre 8:0 uzavreli futbalisti druholigového FC Košice prvú tretinu zimnej prípravy.

Pred necelým týždňom v treťom prípravnom zápase rozstrieľali tretoligové Šarišské Michalany v pomere 5:0 a dobrou správou je, že ku strelcom sa po Borisovi Gállovi a Františkovi Pavúkovi pridali ďalší štyria hráči.

„Na jeseň nás práve v strieľaní gólov tlačila topánka. To, že máme toľko strelcov, je dobré. Každý chce gól strelieť, každý k tomu chce pridať svoje dielo. Ja som spokojný aj s prvým, aj s druhým polčasom,“ povedal po zápase tréner Marek Fabuľa.

Jedným zo strelcov bol aj anglický legionár Samuel Ford, ktorý bol v druhopolčasovej zostave. „Som rád, že ten prvý gól prišiel, pretože som sa o to snažil od prvého zápasu. Priznávam, že to mohlo byť aj lepšie a na nohe som mal aj hetrik. Snáď si však niečo odkladám aj pre samotnú sezónu a potom by ma takéto nepremenené šance mrzeli určite viac,“ poznamenal Ford.

Spolu s ním prišiel do Košíc aj ďalší útočník, Kolumbijčan Robinson. Ten sa síce gólovo nepresadil, ale trénera Fabuľu rovnako presvedčil a obaja útočníci by mali byť súčasťou jarného kádra Košičanov. „Sú to rozdielne typy, ale obaja sa dokážu dostať do šancí. Robinson ich zatiaľ nepremieňa, Ford sa teraz presadil aj gólovo. Podstatné však je, že odvádzajú sto percent a som s nimi spokojný,“ povedal Fabuľa.

Ďalšie šance dostanú všetci hráči na osemdňovom sústreďení na Ukrajine, kde odcestovali v stredu. Už včera sa Košičania stretli v ďalšom prípravnom zápase s domácou Hoverlou Užhorod (zápas skončil po uzávierke tohto vydania), ďalším súperom Košičanov bude FK Minaj, ktorý bojuje o postup do ukrajinskej najvyššej futbalovej súťaže. „Hlavne tam ideme za súpermi vyššej úrovne a zároveň ideme spoznať chlapcov ešte bližšie. Na to sú takéto sústreďenia a pomáhajú zabraňovať ponorkovej chorobe,“ dodal tréner Fabuľa.

—
Young Angels chcú ísť v lige aj pohári čo najvyššie

Po víťaznom víkende v európskej lige EWBL, ktorý smolne neprinesol postup do záverečného turnaja Final Four, vstúpili basketbalistky Young Angels Košice opäť do slovenskej extraligy vysokým domácim víťazstvom si 87:32 nad tímom Dubček Bratislava.

Pod triumf sa výrazným spôsobom zapísali americké legionárky Gossová s 22 bodmi a Flukerová s 19 bodmi a 14 doskokmi, ktorým sekundovala Michaela Balážová s 19 bodmi. Košičanky mali výborný vstup do zápasu, keď po piatich minútach viedli 14:0.

„Omnoho ľahšie sa hrá, keď je dobrý začiatok. Rýchlo sme sa chytili a potom to už išlo. Pred zápasom sme si ale povedali, že hoci sme s nimi predtým dvakrát vysoko vyhrali, nemôžeme ich podceňiť a musíme hrať naplno. Aj v našej lige máme čo dosiahnuť a ukázať. Čaká nás ešte dosť zápasov a tiež play-off. Onedlho nás čaká pohár, kde by sme tiež radi išli čo najďalej,“ povedala po zápase Balážová.

Už v sobotu 1. februára čaká „anjelky“ ďalší domáci zápas s tabuľkovým susedom zo Šamorína. „Je pre nás dôležité, aby sme vyhrali. Nečaká nás nič jednoduché, Šamorín bude určite hrýzť. Myslím si, že nám veľmi pomôžu aj Američanky, s ktorými sa postupne zohrávame a každým zápasom nám to ide lepšie a lepšie,“ dodala Balážová.

—
Florco si vylomilo zuby na Nižnej, ATU víťazne na Spiši

Florbalisti košického Florca nenadviazali na trojzápasovú sériu víťazstiev a počas predchádzajúceho víkendu prehrali na domácej palubovke s Nižnou 4:7.

Florcu absolútne nevyšiel vstup do zápasu a už po necelých desiatich minútach si Nižná vybudovala trojgólový náskok, ktorý Košičania už nedokázali do konca zápasu zmazať.

„Boli veľmi efektívni, ale hlavne druhá tretina bola jednoznačne v našej réžii. Chcelo to len viac gólov, ale koncovka bola tentoraz vychýlená. Našu psychiku navyše výrazne ovplyvnil výkon rozhodcov, ktorý bol na zaplakanie. Viem, že za nás góly dať nemôžu, ale celkom nás rozhodili,“ hľadal príčiny pomerne prekvapujúcej

prehry Matúš Vašíček. Napriek prehre by Florko podľa neho v posledných piatich kolách základnej časti rado nadviazalo na predchádzajúce víťazstvá.

„Chceme byť v prvej štvorke, aby sme si mohli vybrať súpera pre play-off,“ dodal Vašíček.

Viac sa darilo florbalistom ATU Košice, ktorí si zo **Spišskej Novej Vsi** priviezli vysoké víťazstvo 13:6. Oboch košických zástupcov ešte do konca základnej časti čaká ťažký boj o prvú štvorku a čo najvýhodnejšie postavenie pred play-off. ATU na štvrtom mieste stráca 4 body na druhú Záhorskú Bystricu a bod na tretí Lido Prírodovedec. Florko je na piatom mieste, o bod za mestským rivalom a pred svojím posledným súperom z Nižnej má už len jednobodový náskok. SVJATOSLAV DOHOVIČ

[Späť na obsah]

18. Po predaji Skuteckého vily do nej už Peter Karvaš nikdy nevkrečil. Prechádzal sa po záhrade, objímal stromy a plakal

[31.01.2020; dennikn.sk; Kultúra; 11:17; Karol Sudor]

<https://dennikn.sk/1736021/po-predaji-skuteckeho-vily-do-nej-uz-peter-karvas-nikdy-nevkrocil-prechadzal-sa-po-zahrade-objimal-stromy-a-plakal/>

Príbeh známeho maliara a smutných osudov jeho potomkov.

Je chladný deň, 14. február 1849. Do židovskej rodiny Skuteckých v Gajaroch na Záhorí práve pribudlo siedme dieťa. Dostáva meno David. Tento malý chlapec sa raz stane jedným z našich najvýznamnejších maliarov a bude známy aj v Európe.

Vtedy už bude používať pseudonym Dominik Skutecký. Oženi sa, bude mať štyri deti, jeho manželku aj potomkov však čakajú najmä tragédie. Malý David o tom zatiaľ nič netuší. Nemôže, Adolf Hitler sa narodí až 40 rokov po ňom.

Davidov otec Šalamún čoskoro umiera. Matka nevládze prevádzkovať mydlársky podnik, ktorý ich živí, a tak aj s malým Davidom odchádza do Viedne, kde už žijú dve jej dcéry. David nastupuje do školy a učiteľia si ihneď všimnú jeho výtvarný talent.

Aby talent nepremrhal, tamojšia židovská obec ho finančne podporí. Vďaka tomu môže študovať na viedenskej akadémii. Následne získava aj štipendium na trojročný pobyt v Benátkach na tamojšej akadémii krásnych umení. Píše sa rok 1868 a David naozaj odchádza do Benátok, kde strávi tri roky. Práve tam sa rozhodne pre pseudonym Dominik.

Láska vo Viedni

Po návrate do Viedne v roku 1871 sa venuje najmä portrétnej tvorbe. O štyri roky spoznáva mladučku Cecíliu Löwyovú, pochádzajúcu z Banskej Bystrice. Do Viedne prišla za svojím strýkom, ktorý mal za manželku práve Dominikovu sestru Babetu. Tá v meste prevádzkuje krajčírsky salón.

Dominik namaľuje známy Cecíliin portrét, na ktorom je zachytená ako 17-ročná, a hlboko sa do nej zaľúbi. V roku 1881 sa v Bratislave zosobášia a spoločne odídu do Benátok, v ktorých sa už Dominik cíti ako doma.

Podobizeň Cecílie Löwy, 1875. Zbierka – SNG

V Benátkach sa Dominik Skutecký etabloval ako umelec vtedy módného benátskeho mestského žánru. Maľoval totiž obrazy s výjavmi bežného života v Benátkach, ktoré boli dejovo mimoriadne pútavé. Typickými boli najmä anekdotické, niekedy až sentimentálne ladené scény s výraznými postavami pekných Benátčaniek, často zasadené v pôsobivých prostrediach.

A tie boli mimoriadne úspešné. Nielen preto, že zodpovedali vkusu komerčného umeleckého trhu, ale aj preto, že Dominik bol mimoriadne zručný, mal obrovský cit a zmysel pre precíznu detailnú maľbu. Keď maľoval predmety, tkaniny, šperky, koberce, vždy to bolo prepracované do posledného detailu.

Na rozdiel od mnohých iných umelcov zažil uznanie už počas svojho života. Uspel na trhu s umením, organizovali mu výstavy, živil sa len svojou tvorbou. Záujem o jeho obrazy bol v celej Európe. Obchodné kontakty udržiaval s viacerými spoločnosťami – Olaf Wijk & Co v Göteborgu, Goupil & Co v Paríži, French Gallery v Londýne.

Dominik mal s Cecíliou štyri deti. Najstaršia dcéra Zerlina sa narodila v Benátkach, syn Alexander vo Viedni, ďalší syn Ferdinand a dcéra Karola už prišli na svet v Banskej Bystrici. V roku 1889 sa v tomto meste usadili natrvalo.

Motívom sťahovania pravdepodobne bolo to, že v Benátkach vypukol mor a na Námestí svätého Marka osobne videli umrieť ženu. Aby ich však pustili do Banskej Bystrice, najskôr museli prejsť hygienickým vyšetrením vo Viedni.

Obraz Dominika Skuteckého Trh v Banskej Bystrici, 1889. Zbierka – SSG

Cecília či Margita? Kto je na slávnom obraze?

Pozemok na budúcu vilu si Dominik kúpil na Hornej ulici. Tá vtedy ešte len začala vznikať, najskôr sa zaviazal pozemok iba zveľadiť. Následne dostal povolenie aj na stavbu vily. Z tohto obdobia pochádza známy Skuteckého obraz Trh v Banskej Bystrici, na ktorom je zobrazená dáma s červeným dáždnikom, respektíve slnečníkom, a tromi deťmi.

Hovorí sa, že na obraze je Cecília a ich tri deti, najmladšia dcéra Karola vtedy ešte nebola na svete. Obraz mal zrejme vyjadrovať začlenenie rodiny do novej society. V zadnom pláne obrazu je zobrazená postava otočená chrbtom, ktorá oblečením pripomína Benáťčanky. Pravdepodobne symbolizuje niečo, čo odchádza z ich života. A možno je všetko inak.

Nik naisto nevie, či je na obraze naozaj Cecília. Fyziognómia postavy na ňom nezodpovedá realite. Žena je oveľa mladšia, ako bola v tom čase Cecília, nesedí ani vek detí. Zrejme ide len o symbolické zobrazenie rodiny.

Môžeme však vychádzať aj z diela Vojtecha Tilkovského, ktorý bol vlastne prvým monografistom Dominika Skuteckého. Po maliarovej smrti navštevoval Cecíliu a zhováral sa s ňou, keď mala ešte všetko v čerstvej pamäti. Povedala mu, že na obraze je ona.

Existuje však aj vysvetlenie, že je na ňom iná žena. Skutecký svoju vilu dostal v roku 1896. Navrhol ju sám, ale výstavbu realizoval staviteľ Adolf Holeš, ktorý mal v tom čase 17-ročnú dcéru Margitu. Jej potomkovia dodnes ako relikviu uchovávajú šatku, ktorá je zobrazená na obraze, pričom hovoria, že Skuteckému pózovala práve Margita.

Ak porovnáme fotografie mladej Margity s obrazom, naozaj tam vidieť podobnosti, obe majú bacuľatejšiu tvár, kým Cecília už bola po tridsiatke a po troch deťoch mala ostrejšie črty.

Do dilemy, kto je v skutočnosti na obraze, zasiahol v roku 2013 objav takzvanej prípravnej maľby toho obrazu. Prípravná maľba je vlastne akýsi náčrt – skica, respektíve obraz, na ktorom si Skutecký testoval, ako bude vyzerať budúci obraz, teda kompozíciu, farby, línie...

A práve na prípravnej maľbe je zjavne namaľovaná práve jeho manželka Cecília. Na prvý pohľad vidieť, že ide o ženu staršiu ako Margita. Má na sebe čierne šaty, na výslednom obraze sú však už svetlé.

Historička výtvarného umenia Klára Kubičková to interpretuje tak, že do portrétovania mohla zasiahnuť nejaká smutná udalosť v rodine a Cecília už nechcela alebo nemohla pózovať, preto jej rolu prevzala Margita. Navyše, scéna na obraze sa odohráva na poludňajšom slnku, a tak je možné pochopiť, že pózovanie muselo byť náročné a matka troch detí na to nemusela mať čas. Stále sú to však len hypotézy.

Vila Dominika Skuteckého. Foto – archív SSG

Disciplinovaný, spoločenský, obľúbený

Vráťme sa k vile, do ktorej sa Skutecký s rodinou nasťahoval v roku 1896. Na prvý pohľad bolo vidieť, že v nej žije umelec. V tom čase dokonca musela pútať mimoriadnu pozornosť. Na fasáde bola socha alegorickej ženskej postavy zobrazená s paletou v ruke, v medailónoch sú zase portréty významných renesančných maliarov Tiziana a Rafaela, Skuteckého vzorov. Na fasáde sa nachádza aj krédo umelca *Ars et Amor, Labor et Gloria* (Umenie a láska, práca a sláva). Sgrafitovú výzdobu na fasáde realizoval priamo Skutecký.

Ako charakterizovať štýl jeho maľovania? Niet pochyb, že sa inšpiroval renesančnými maliarmi. Je však predstaviteľom realistického štýlu prelomu 19. a 20. storočia a luminizmu, čo je akási naša lokálna verzia impresionizmu založená na zobrazovaní a odrážaní svetla na predmetoch.

Skutecký po svojom prisťahovaní sa získal množstvo objednávok od župy, miestnej honorácie, ale aj od ľudí zo stredného stavu. Predpokladá sa, že namaľoval viac ako 300 obrazov, dodnes však nie sú všetky katalogizované.

Tilkovský vo svojej monografii uvádza, že Skutecký mal veľkú pracovnú disciplínu – vstával o siedmej, o ôsmej sa naraňajkoval a celé doobedie pracoval. Po obede chodil do spoločnosti a do kasína, kde sa podozvedal novinky. Bolo to čosi podobné, ako keď v Benátkach navštevoval známu kaviareň Florian na Námestí svätého Marka. Po návrate domov zase dlho do večera maľoval.

Celkovo bol Skutecký nižšej postavy, zato veľmi spoločenský, ale aj rodinne a konzervatívne založený. Hral aj na violončelo, do vily za ním chodili známi umelci tých čias – Miloš Jiránek, Joža Uprka, Peter Kern, Ján Hanula, Milan Thomka Mitrovský, Leopold Horowitz, Izák Perlmutter a ďalší.

Zomrel po mozgovej príhode v roku 1921 vo veku 72 rokov. Mešťanosta Banskej Bystrice Július Cesnak vtedy zaslal vdove list s vyjadrením sústrasti, na židovskom cintoríne ho zase pochovával miestny rabín Áron Schönfeld. Dodnes sa zachovala smútočná reč z pohrebu, ktorá spolu s listom mešťanostu dokazuje, ako si Skuteckého vážili.

Alexander Skutecký s rodinou. Foto – archív SSG

O potomkoch veľa nevieme, stratili sa

Dominikova manželka Cecília zomrela až v roku 1956. Mimoriadne zaujímavé sú však osudy ich detí. Poďme si ich rozobrať. Všetky štyri deti boli umelecky nadané, všetky vyštudovali vysoké školy.

Zerlina vyštudovala operný spev vo Viedni, potom získala angažmán v Terste, kde aj žila. Vydala sa za novinára Alexandra Neumanna, mali spolu dcéru Valériu. Z dobových bystrických novín vieme, že Valéria zomrela v detskom veku.

Posledné správy o Zerline máme z roku 1938, keď požiadala o povolenie pobytu v meste Banská Bystrica. Žiadala oň už ako vdova. Dostala súhlas, ale či potom naozaj prišla do Banskej Bystrice, netušíme.

Veľa o jej osudoch nevieme, možno aj preto, že v tom čase už u nás prebiehala silná antisemitská kampaň. Z novšie publikovaných dokumentov sa dozvedáme, že bola 23. novembra 1941 odtransportovaná z Viedne a popravená o šesť dní v Kaunase v Litve.

Syn Alexander vyštudoval architektúru. Po ukončení štúdií v roku 1905 zostal v Budapešti, kde realizoval interiéry kaviarní a vtedy sa rozmáhajúcich kín. Po vypuknutí prvej svetovej vojny nastúpil na front.

Dominik Skutecký: Portrét Ferdinanda S., 1909. Súkromný majetok. Foto – archív SOGA. D. Skutecký: Podobizeň Alexandra S., 1920. Foto – archív SSG. D. Skutecký: Podobizeň Karoly S., pred r. 1910. Súkromný majetok. Foto – archív SSG

V najproduktívnejšom veku medzi rokmi 1920 – 1942 žil v Bratislave. Tu navrhol napríklad Všeobecnú slovenskú úverovú banku na Štúrovej ulici či vilu Egona Bondyho na Štefánikovej, alebo neskôr Justičný palác na

Záhradníckej ulici. Zákazky a realizácie mal aj v Košiciach a Nových Zámkoch. V 30. rokoch sa na základe jeho projektov realizovalo viacero rodinných vil, obytných domov vo vilových štvrtiach aj polyfunkčných budov.

S Annou Boučkovou pochádzajúcou z Prahy sa oženil v roku 1925, v tom čase mal ich syn Pavel Skutecký už sedem rokov. Od roku 1942 už však Alexander musel pracovať s prezidentskou výnimkou. Zamestnal sa ako zmluvný technický úradník stavebného odboru Slovenských železníc v **Spišskej Novej Vsi**.

Syn Ferdinand vyštudoval právo v Budapešti, pracoval pre rôzne obchodné spoločnosti, nikde sa však trvale neusadil. Mal talianske štátne občianstvo, ale bol svetobežník.

Poznáme ho len z opisu Petra Karvaša, syna Ferdinandovej sestry Karoly, v knihe V hniezde. Karvaš ho v nej opisuje ako najbohémskejšieho člena rodiny, ktorý cestoval po celom svete. Jeho posledná stopa sa stratila po druhej svetovej vojne v 50. rokoch niekde v Caracase vo Venezuele. Pravdepodobne sa po vojne do Banskej Bystrice na chvíľu vrátil, lebo práve on v tom čase už opustenú vilu predal.

Dominik Skutecký: Maliarka kvetín, 1915. Zbierka – SSG. Na obraze je zachytená Karola Skutecká v ateliéri vo vile.

Smutný osud vily a dcéry Karoly

Ako jediná ostala žiť vo vile aj po súkromných štúdiách maľovania v Budapešti Dominikova dcéra Karola. Keďže prejavovala maliarsky talent, Skutecký sa v nej videl. Zachovali sa aj výňatky korešpondencie medzi nimi, a tak vieme, že do nej vkladal veľké nádeje. Chcel, aby bola jeho pokračovateľkou. Maľovala najmä kvetinové zátišia a portréty.

Vydala sa za lekára Ferdinanda Karvaša. Obaja zahynuli niekoľko mesiacov pred koncom vojny. Čo sa stalo? Ferdinand Karvaš bol židovského pôvodu, spolu mali už spomínaného syna Petra Karvaša, budúceho významného dramatika a spisovateľa. Peter sa priamo vo vile narodil v roku 1920.

Medzi dvomi svetovými vojnami žilo v Bystrici približne 1300 Židov. Lekár Karvaš si zriadil ambulanciu na prízemí, pričom rodina žila na poschodí. Vo vile s nimi bývala aj Karolina mama Cecília.

V roku 1939, keď mal Peter 19 rokov, sa začalo najťažšie obdobie rodiny Skuteckých. Prijímali sa protizidovské zákony a viedla sa masívna propagandistická kampaň proti Židom. Do platnosti vstúpilo aj vládne nariadenie číslo 63 o vymedzení pojmu Žid.

V tom istom roku sa podľa vyhlášky začali robiť aj súpisy židovského obyvateľstva v krajine. Štát tak získal presnú predstavu o počte Židov a ich adresy. Pod hrozbou pokuty a väzenia sa súpisu museli zúčastniť všetci Židia.

Ferdinand Karvaš, Karola Skutecká-Karvašová, Peter Karvaš, rodinný portrét. Foto – archív SSG

V roku 1941 už bol prijatý Židovský kódex. Židia stratili občianske, ľudské aj náboženské práva a boli zbavení majetku arizáciami. Museli sa označovať žltou hviezdou, mali zákaz voľného sťahovania a bývania, zrušili im spolky a organizácie, dokonca aj listové tajomstvo, boli vylúčení zo škôl, platil zákaz zamestnávať ich a povinne im boli nariadené nútené práce v pracovných táborech. Šlo o predprípravu na ich transporty do koncentračných táborov.

V roku 1942 sa transporty začali realizovať. Z Banskej Bystrice od marca do augusta do Osvienčimu odviekli 527 Židov. Niektorí Židia, potrební v hospodárstve štátu, dostali prezidentské výnimky. Boli medzi nimi i Karola a jej manžel Ferdinand, lekár. Výnimku dostal aj Karolin brat Alexander.

Výnimky nikoho z nich nezachránili. Ferdinandovi Karvašovi postupne obmedzovali lekársku prax, nakoniec musel ambulanciu zavrieť. Občas ešte vypomáhal v iných ambulanciách, nakoniec však prišiel o prácu definitívne. Aby toho nebolo málo, Skuteckého vila bola arizovaná.

Rodinu vysťahovali do nájomného bytu o tri či štyri domy ďalej. Šla tam Karola, jej manžel Ferdinand aj mama Cecília. Syn Peter bol už v tom čase v pracovnom tábore v Novákoch.

Karola to všetko psychicky nevydržala a pokúsila sa o samovraždu. Máme k dispozícii aj policajný záznam z 18. júna 1942, kde sa píše: „O 17.45 manželka doktora Karvaša, Židovka, skočila asi z tretieho poschodia v sebevražednom úmysle dole do liftového otvoru. Utrpela zlomeniny nohy, rebier, mala tržnú ranu na hlave. Do nemocnice bola dopravená v bezvedomí.“

Karola bola pod obrovským tlakom. Jej muž v tom čase stratil prácu, zhabali im vilu aj majetok, prebiehali transporty do koncentračných táborov, v ktorých zmizlo z Bystrice viac ako 500 ľudí. Medzi nimi musela mať množstvo príbuzných aj známych. Aby toho nebolo málo, syn bol zavretý v pracovnom tábore.

Vápenná pec, Nemecká. Foto – archív SSG

Prežila, aby skončila vo vápennej peci

V roku 1944 vypuklo Povstanie. Do Banskej Bystrice prišlo mnoho ľudí z oslobodených pracovných táborov vrátane asi päťtisíc Židov, ktorí tam hľadali útočisko, lebo sa nemali kam vrátiť. Prišiel aj Karolin syn Peter, ktorý sa SNP aktívne zúčastnil, ale aj jej brat Alexander z východného Slovenska.

Povstanie však bolo v októbri potlačené a nasledovali represálie, obnovili sa transporty, nastúpilo masové zatýkanie. V miestnych dedinách a okolitých horách sa vtedy skrývalo asi tisíc Židov.

Skuteckého vilu si vtedy za svoje sídlo vybral veliteľ špeciálnych jednotiek nemeckej armády Kurt Deffner. Karola aj s manželom boli zatknutí, v decembri 1944 ich internovali vo väznici krajského súdu, kde držali okolo dvetisíc väzňov.

Deffner nakoniec vydal pokyn na ich vyvraždenie. Časť z nich bola popravená v Kremničke, časť v Nemeckej. Karolu a jej manžela Ferdinanda pod číslami 1184 a 1185 popravili 9. januára 1945 vo vápennej peci. Tie fungovali tak, že obe priviedli mostíkom ku komínu, strelili im do týla a ich telá prepadli komínom dole do pece, v ktorej horelo vápno.

Existovali aj pokusy o záchranu Karoly a jej muža Ferdinanda z väzenia. Skúšal to napríklad banskobystrický biskup Andrej Škrábik aj lekár Rudolf Sokol zo Slovenskej Ľupče. Problém bol v tom, že Karola bola po pokuse

o samovraždu imobilná, čiže jej tajné vyvedenie bolo nemožné. A Ferdinand povedal, že manželku v žiadnom prípade neopustí.

Mimochodom, v Kremničke a Nemeckej nevráždili len Nemci, ale aj Slováci, členovia Hlinkovej gardy, teda kriminálnici, udavači, ktorí sa vždy rýchlo napoja tam, kde môžu ubližovať.

Karolin syn Peter Karvaš prežil. Po potlačení Povstania sa údajne skrýval v Martine. Jeho strýko Alexander už také šťastie nemal. Pravdepodobne sa skrýval v Nízkych Tatrách v blízkosti Hiadeľského sedla, kadiaľ ustupovala druhá československá paradesantná brigáda. Skrývalo sa tam aj 62 rasovo prenasledovaných ľudí a asi 18 zranených vojakov.

Všetci zomreli tak, že ich práve v Hiadeľskom sedle pochytili a zavraždili. O život tu pravdepodobne prišiel aj Alexander, jeho manželka a najbližší príbuzní. Predpokladá sa, že s ním mohol byť aj jeho syn s manželkou a vnúča.

Vojnu tak prežila len manželka Dominika Skuteckého Cecília, ktorá sa zrejme skrývala na lazoch pri Detve, ich syn, už spomínaný bohém Ferdinand, a vnuk Peter Karvaš.

Karola Skutecká-Karvašová so synom Petrom v Taliansku. Foto – archív SSG

Sprava Karola Skutecká-Karvašová, Ferdinand Karvaš, Cecília Skutecká a neznámy človek. Foto – archív SSG

Karvaš už do vily nikdy nevstúpil, plakal v záhrade

Vila po vojne ostala opustená a vyrabovaná. Cecíliin syn Ferdinand potom vilu predal rodine Bellušovcov – bratrancom Emila Belluša, známeho architekta. Po vojne sa tak do nej nasťahovali dve rodiny aj s deťmi. Z jednej pochádza aj kolega z Denníka N Oliver Reháč. Tieto rodiny vo vile žili do konca 70. rokov.

Peter Karvaš po predaji do vily už nikdy nevstúpil. Len sa prechádzal po záhrade, objímal stromy, spomínal na detstvo a plakal. Jeho manželka Eva, nádherná a príjemná dáma, spomínala, že raz cestovali z nejakého výletu a prechádzali popri Nemeckej, kde zahynuli Petrovi rodičia. Spýtala sa ho, či sa tam nezastavia. Nepovedal ani slovo, len šliapol na plyn a prefrčal okolo. Nikdy viac o tom už nehovorili. Spomienka na smrť rodičov bola pre Petra desivo živá a bolestivá.

Zuzana Majlingová. Foto – Karol Sudor

Vila ako uhoľné sklady

Bellušovci nakoniec vilu predali socialistickému štátu. Nie však ochotne – boli k tomu nepriamo dotlačení. Komunisti ich neustále šikanovali, posielali im tam na bývanie problémových ľudí, len aby ich vyštvali, prípadne vydávali také pokyny na údržbu vily, ktoré rodina nevedela finančne zabezpečiť.

Komunistom sa jednoducho nepáčilo, že niekto žije v buržoáznej vile. Nakoniec rodinu zlomili a od roku 1979 bola vo vile umiestnená administratíva Uhoľných skladov. Po revolúcii v roku 1989 sa rodina pokúsila o reštitúciu. Neúspešne.

Vilu získalo mesto, dnes patrí Stredoslovenskej galérii. V 90. rokoch bola zrekonštruovaná a od roku 1994 je v nej stála expozícia Dominika Skuteckého. Nachádza sa v nej množstvo jeho obrazov, ktoré sa v galérii zbierali desaťročia.

Ročne sa do vily prichádzajú na obrazy pozrieť tisícky návštevníkov, koná sa v nej aj množstvo sprievodných podujatí v záhrade, vzdelávacie aktivity, programy pre deti, koncerty, čítačky a ďalšie akcie. Bystričania sú so Skuteckým zjavne identifikovaní.

„Keď dnes približujeme žiakom škôl počas projektu Holokaust a osudy detí Dominika Skuteckého príbeh jeho rodiny, úprimne nerozumejú, že na prenasledovaní svojich obyvateľov sa podieľal priamo štát. Musíme im preukázať na autentickom mieste a dokumentmi, že Židia boli naozaj vylúčení z hospodárskeho a sociálneho života, že ich majetok prechádzal do rúk kresťanov, že boli zbavení ľudských aj občianskych práv, stratili dôstojnosť a museli nepredstaviteľne trpieť i umierať napriek tomu, že sa ničím a proti nikomu neprevinili,“ uzatvára svoje rozprávanie kurátorka Zuzana L. Majlingová.

Príbehom maliara Dominika Skuteckého a jeho rodiny ma sprevádzala Zuzana I. Majlingová, ktorá je kurátorkou Stredoslovenskej galérie v Banskej Bystrici. V známej Skuteckého vile vedie od roku 2009 vzdelávací projekt Holokaust a osudy detí Dominika Skuteckého, ktorý pripravila s Jozefom Ďuriančíkom. V jeho rámci predstavuje žiakom škôl osudy jedného z našich najvýznamnejších umelcov a tragédiu jeho rodiny počas druhej svetovej vojny.

[Späť na obsah]

19. Smutný osud slovenskej legendy: Hokejová hviezda zabudnutá na úrade práce

[31.01.2020; cas.sk; Čas.sk; 07:59; Zdeněk Kovář;Nový Čas]

<https://www.cas.sk/clanok/938731/smutny-osud-slovenskej-legendy-hokejova-hviezda-zabudnuta-na-urade-prace/>

0

Otvoriť galériu

Sláva pominula, prišli problémy! Na ľade pôsobil Peter Slanina (60) suverénne a fanúšikov udivoval vycibrenou technikou. Najväčšiu slávu zažil v drese Košíc, v ktorom získal dva federálne tituly a stal sa najproduktívnejším obrancom ligy. Úspech zopakoval aj vo fínskom Kuopiu.

Potom začal trénovať, no po vyhadzove sa dni hojnosti pominuli a dnes živorí. Na úrade práce je už tretí rok a márne sa snaží nájsť si robotu. Rodený Banskobystričan spomína na roky v drese VSŽ Košice len v do-brom. „Kariéru som ukončil v roku 1993 po zranení vo Fínsku. V Košiciach mi núkali 9-mesačnú zmluvu s mesačnou odmenou 20-tisíc v hrubom, čo je dnes zhruba 660 eur, tak som radšej nepokračoval. Dostával som dom a nerobil zo seba šaša,“ spomína Slanina na koniec kariéry a dodal, že za mužov hral od 16-tich rokov v Banskej Bystrici a o dva roky už nastupoval vo federálnej lige!

Otvoriť galériu

Pripomenul, že mu bolo jedno, s kým hral. „Patril som k tým dominantným, ktorí tvorili hru. V Banskej Bystrici bola výborná základňa a nezabudnem na Jaroslava Barochovského či Jána Lehockého. Spomeniem aj pánov Jánov Selveka, Faitha i Šterbáka,“ hovorí hokejová legenda, ktorú v produktivite medzi obrancami sotva niekto prekoná. V časoch, keď hrával, sa do štatistík dlho zapisoval iba jeden nahrávač, no napriek tomu figuruje v štatistikách ako najproduktívnejší obranca.

Divný vyhadzov

Keď sa po zranení vrátil z Fínska na Slovensko, nepríjemne ho prekvapila ponuka Košíc, a tak sa radšej rozhodol s hráčskou kariérou seknúť. Časom však začal trénovať a po Michalovciach či Žiline sa dohodol aj s Košicami. Momentálne je však už 3 roky bez práce a nechodí ani na hokej. „Nebaví ma to. Asi pred dvoma rokmi som bol na zápase v Steel aréne a po prvej tretine som odišiel, lebo ma hokej neoslovil,“ prezradil. Bývalého špičkového obrancu veľmi zamrzelo, že si pri jeho decembrovej oslave narodenín naňho v Košiciach nespomenuli.

„Veď som tu odohral desať rokov. V Kuopiu, kde som pôsobil len tri roky, sa správa, že mám 60, objavila na klubovej stránke,“ dodal trpkó. Slanina si počas kariéry niečo nasporil, no už tri roky je na úrade práce a ako hovorí - nežije, ale len prežíva. „Do predčasného dôchodku, ak mi vôbec vyjde, by som mohol ísť až o 10 mesiacov. Žijem z úspor a skromne. Dnes je zvláštna doba, z Košíc som bol ako tréner vyhodnený na základe anonymného listu a má to súdnu dohru s klubom,“ dodal smutne bývalý reprezentačný obranca.

Peter Slanina (60)

- V roku 1984 draftovaný Toronto Maple Leafs
- V drese Československa odohral 54 zápasov (4 góly)

Československá liga

1978/80 VSŽ Košice

1980/82 Dukla Trenčín

1986/89 VSŽ Košice

- 451 zápasov, 121 gólov, 150 nahrávok, 2x majster 1x striebro a bronz

Fínska liga

1989/92 KalPa Kuopio

1992/93 Tu To Turku

- 140 zápasov, 31 gólov, 64 nahrávok

Tréner

- Michaloviec, **Spišskej Novej Vsi**, Žiliny, Banskej Bystrice a Košíc

0

Foto:

Turnaj o cenu Izvestij ZSSR vs. ČSSR Moskva, Rusko 1. 12. 1985 Zdroj: rb

Slanina zatrpkol, už nechodí ani na hokej. Zdroj: aps

[Späť na obsah]

20. SBL: Tréner Maksimovič skončil na lavičke Handlovej

[31.01.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: TASR]

<https://sport.aktuality.sk/c/432685/sbl-trener-maksimovic-skoncil-na-lavicke-handlovej>

Vedenie basketbalového klubu MBK Baník Handlová odvolalo Srba Branka Maksimoviča z postu hlavného trénera. Informoval o tom oficiálny web účastníka Slovenskej basketbalovej ligy.

Tím z Hornej Nitry sa v aktuálnej sezóne SBL herne a výsledkovo trápi, v tabuľke mu patrí až siedma pozícia. Pred domácim publikom má najhoršiu bilanciu spomedzi všetkých družstiev, na víťazstvo čaká už štyri zápasy. Osudovou sa pre Maksimoviča stala stredajšia domáca prehra so Žilinou (87:93 pp) v 26. kole SBL.

„Po domácom zápase so Žilinou sme zvolali zasadnutie Správnej rady, pretože bolo nevyhnutné nelichotivú situáciu v klube riešiť. Záleží nám na blízkej budúcnosti tímu a z tohto dôvodu musela prísť zásadná zmena. Preto sme po vzájomnej dohode ukončili spoluprácu s trénerom Maksimovičom. Teraz je prioritné čo najskôr obsadiť uvoľnenú trénerskú stoličku a v súčasnosti sa týmto faktom naplno zaoberáme,“ vyjadril sa pre oficiálny klubový web manažér Daniel Trančoš.

V najbližšom zápase v **Spišskej Novej Vsi** bude viesť družstvo kapitán Saša Jankovič s Tomášom Mrvišom.

"V prvom rade by som sa chcel v mene celého tímu trénerovi Maksimovičovi poďakovať, pretože pri nás stál v dobrom, aj v zlom. Žiaľ, v poslednom období sa nám nedarilo, preto sa vedenie rozhodlo k tomuto kroku. My sme profesionálni hráči a preto rozhodnutie kompetentných rešpektujeme. Ja s 'Mrvom' sme v tíme najskúsenejší a preto musíme klubu v neľahkej situácii pomôcť a to až pokiaľ nespoznáme meno nového trénera. V sobotu nastúpime na palubovke v **Spišskej Novej Vsi**, ktorá má kvalitný tím a pod svojimi košmi je veľmi nebezpečná. Ja ale svojim spoluhráčom dôverujem. Som presvedčený, že náš tím má na viac a tabuľkové postavenie nie je reálne nastaveným zrkadlom našej kvality. Na Spiši musíme odovzdať maximum. Verím, že v sobotu privezieme domov dva body," uviedol Jankovič.

ZÁPASY

TABUĽKA

Kurzy prináša

Extraliga / 27. kolo

1

X

2

BK Levickí Patrioti Levice

18:00

01.02.2020

BKM Lučenec Lučenec

1.35 18.00 3.18

BK 04 AC LB SNV Spišská N. Ves

18:00

01.02.2020

MBK Handlová Handlová

1.82 16.00 2.00

PP & TV Raj Žilina Žilina

18:00

01.02.2020

MBK Rieker Komárno Komárno

1.20 20.00 4.39

BK Iskra Svit Svit

18:00

01.02.2020

BC Prievidza Prievidza

1.70 16.00 2.17

Celý program Extraliga >>

```
if (window.innerWidth > 1023) { __azTracker.push({p:['trackEvent'],'promoplace','WithNikeBoxBannerDesktop-Volby_2020_675x40','view'}); }
```

[Späť na obsah]

21. SHL: Hrdina Miklík, Capitals opäť víťazne

[31.01.2020; sport.sk; sport.sk; 00:00; Zdroj: SITA]

<https://sport.aktuality.sk/c/432847/shl-hrdina-miklik-capitals-opat-vitazne>

Hokejisti lídra Slovenskej hokejovej ligy (SHL) tím Bratislava Capitals v piatok zaznamenali už štrnásty triumf za sebou, v súboji 4. kola nadstavby o 1. - 6. miesto si doma poradili s Dubnicou nad Váhom 6:2.

Druhé sú stále Topoľčany, ktoré pred vlastnými fanúšikmi zdolali Martin 2:1, víťazný gól zaznamenal Michal Miklík. Za Bratislavčanmi stále zaostávajú o 19 bodov. **Spišská Nová Ves** získala tri body za triumf nad piatou Skalicom 5:2, na ktorú Spišiáci strácajú už len jeden bod.

V nadstavbovej skupine o 7.- 10. miesto sa zrodili víťazstvá hostí 5:3, keď Žilina uspela v Trnave a Levice v Považskej Bystrici. Práve piatkoví víťazi doplnia elitnú šesticu v play-off.

Slovenská hokejová liga 2019/2020 - nadstavbová časť:

skupina o 1. - 6. miesto - 4. kolo: Spišská Nová Ves - Skalica 5:2 (1:1, 3:1, 1:0)

Góly: 6. a 23. L. Novák, 38. a 55. Vartovník, 30. Koky - 13. D. Okoličany, 36. Štumpf

Topoľčany - Martin 2:1 (0:0, 1:1, 1:0)

Góly: 33. Pätoprstý, 43. Miklík - 30. Poliaček

Bratislava Capitals - Dubnica nad Váhom 6:2 (2:1, 1:0, 3:1)

Góly: 9. a 54. M. Slovák, 43. a 58. T. Varga, 7. Selleck, 24. D. Buc - 12. F. Hudák, 60. Ďuriš

skupina o 7. - 10. miesto - 4. kolo: Trnava - Žilina 3:5 (0:1, 1:1, 2:3)

Góly: 38. Kamenický, 47. Bobál, 60. Ševčík - 3., 40. a 49. Macek, 53. Prašil, 60. Dubeň

Považská Bystrica - Levice 3:5 (1:1, 0:1, 2:3)

Góly: 10. Jakubec, 46. Drevenák, 52. Čiger - 8. Klenko, 32. Š. Nemeč, 47. Krajč, 53. Mrázik, 58. Vorobjov

ZÁPASY
TABUĽKA
Kurzy prináša
1. liga / 4. kolo
1
X
2
HK Spišská N. Ves Spišská N. Ves
5 : 2
HK Skalica HK Skalica
(1:1, 3:1, 1:0)
HC Topoľčany Topoľčany
2 : 1
HK Martin Martin
(0:0, 1:1, 1:0)
Bratislava Capitals Bratislava
6 : 2
MHK Dubnica nad Váhom Dubnica
(2:1, 1:0, 3:1)
Celý program 1. liga >>
if (window.innerWidth > 1023) { __azTracker.push({p:['trackEvent','promoplace','WithNikeBoxBannerDesktop-Volby_2020_675x40','view']}); }

[Späť na obsah]

22. Capitals sú stále na víťaznej vlne, Miklík zariadil triumf Topoľčan

[31.01.2020; pravda.sk; Šport; 00:00; Pravda]

https://hokej.pravda.sk/ostatne/clanok/540947-capitals-su-stale-na-vitaznej-vlne-miklik-zariadil-triumf-topolcian/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Michel Miklík. Autor: Pravda, Ivan Majerský
Hokejisti lídra Slovenskej hokejovej ligy (SHL) tím Bratislava Capitals v piatok zaznamenali už štrnásty triumf za sebou, v súboji 4. kola nadstavby o 1. - 6. miesto si doma poradili s Dubnicou nad Váhom 6:2.

Druhé sú stále Topoľčany, ktoré pred vlastnými fanúškami zdolali Martin 2:1, víťazný gól zaznamenal Michal Miklík. Za Bratislavčanmi stále zaostávajú o 19 bodov.

Spišská Nová Ves získala tri body za triumf nad piatou Skalicou 5:2, na ktorú Spišiáci strácajú už len jeden bod.

V nadstavbovej skupine o 7.- 10. miesto sa zrodili víťazstvá hostí 5:3, keď Žilina uspela v Trnave a Levice v Považskej Bystrici. Práve piatkoví víťazi doplnia elitnú šesticu v play off.

Slovenská hokejová liga 2019/2020 – nadstavbová časť:

skupina o 1. – 6. miesto – 4. kolo:

Spišská Nová Ves – Skalica 5:2 (1:1, 3:1, 1:0)

Góly: 6. a 23. L. Novák, 38. a 55. Vartovník, 30. Koky – 13. D. Okoličany, 36. Štumpf

Topoľčany – Martin 2:1 (0:0, 1:1, 1:0)

Góly: 33. Pätoprstý, 43. Miklík – 30. Poliaček

Bratislava Capitals – Dubnica nad Váhom 6:2 (2:1, 1:0, 3:1)

Góly: 9. a 54. M. Slovák, 43. a 58. T. Varga, 7. Selleck, 24. D. Buc – 12. F. Hudák, 60. Ďuriš

skupina o 7. – 10. miesto – 4. kolo:

Trnava – Žilina 3:5 (0:1, 1:1, 2:3)

Góly: 38. Kamenický, 47. Bobál, 60. Ševčík – 3., 40. a 49. Macek, 53. Prašil, 60. Dubeň

Považská Bystrica – Levice 3:5 (1:1, 0:1, 2:3)

Góly: 10. Jakubec, 46. Drevenák, 52. Cíger – 8. Klenko, 32. Š. Nemeč, 47. Krajč, 53. Mrázik, 58. Vorobjov

[Späť na obsah]

23. Bratislava Capitals natiahli skvelú sériu, triumf Topoľčan zariadil Miklík (+ tabuľky)

[31.01.2020; sport.sme.sk; Šport / Hokej - Slovensko; 00:00; SITA]

<https://sport.sme.sk/c/22315639/slovenska-hokejova-liga-2019-20-31-januar-vysledky.html>

V elitnej skupine vyhrali domáce tímy.

BRATISLAVA. Hokejisti Bratislava Capitals, jasného lídra Slovenskej hokejovej ligy, v piatok zaznamenali už štrnásty triumf za sebou.

V súboji štvrtého kola nadstavby o prvé až šieste miesto si doma poradili s Dubnicou nad Váhom 6:2.

Druhé sú stále Topoľčany, ktoré pred vlastnými fanúšikmi zdolali Martin 2:1, víťazný gól zaznamenal Michel Miklík. Za Bratislavčanmi stále zaostávajú o devätnásť bodov.

V nadstavbovej skupine o siedme až desiate miesto sa zrodili víťazstvá hostí 5:3, keď Žilina uspela v Trnave a Levice v Považskej Bystrici.

Práve piatkoví víťazi doplnia elitnú šesticu v play off.

SHL: skupina o 1. - 6. miesto

Spišská Nová Ves - Skalica 5:2 (1:1, 3:1, 1:0)

Góly: Novák (Vartovnik, Vantroba), 23. Novák (Boldižár, Knižka), 30. Koky (Novák, Vartovnik), 38. Vartovnik, 55. Vartovnik (Novák, Koky) - 13. Okoličány (Štumpf, Šmída), 36. Štumpf (Škápik, Okoličány)

Rozhodovali: Korba - Riš, Janiga, presilovky: 5:4 na 2 min, navyše Hílek 10 min za nešportové správanie, Mikéska (obaja Skalica) 5+DKZ za faul kolenom, presilovky: 1:0, oslabenia: 1:0, 645 divákov

Topoľčany - Martin 2:1 (0:0, 1:1, 1:0)

Góly: 33. Pätoprstý, 43. Miklík - 30. Poliaček

Bratislava Capitals - Dubnica nad Váhom 6:2 (2:1, 1:0, 3:1)

Góly: 9. a 54. M. Slovák, 43. a 58. T. Varga, 7. Selleck, 24. D. Buc - 12. F. Hudák, 60. Ďuriš

SHL: skupina o 7. - 10. miesto

Trnava - Žilina 3:5 (0:1, 1:1, 2:3)

Góly: 38. Kamenický (Lukačovič, Ševčík), 47. Bobál (Lindeman, Ibolya), 60. Ševčík (Schmidt) - 3. Macek (Záhradník, Pišoja), 40. Macek (Prašil, Záhradník), 49. Macek (Záhradník), 53. Prašil, 60. Dubeň

Rozhodovali: Hronský - Crman, Šotek, vylúčení: 5:4 na 2 min presilovky a oslabenia: 0:0, 135 divákov

Považská Bystrica - Levice 3:5 (1:1, 0:1, 2:3)

Góly: 10. Jakubec (Zlocha, Ďurkech), 46. Drevenák (Ďurkech, Zlocha, 52. Cíger (Ďurkech, Jakubec) - 8. Klenko (Adámik, Kudrna), 32. Nemeč (Vorobiov, Mrázik), 47. Krajč (Nemeč, Šimko), 53. Mrázik (Šimko, Cebák), 58. Vorobiov (Zubák)

Rozhodovali: Krist - Valo, Kollár, vylúčení na 2 min: 7:10, navyše: Piačka 10 min za nešportové správanie, Olejník (obaja Levice) 10 min za napadnutie zozadu, 125 divákov

SHL: priebežná tabuľka skupiny o 1. - 6. miesto 1. Bratislava Capitals 42 zápasov 105 bodov 2. Topoľčany 41 zápasov 86 bodov 3. Martin 42 zápasov 82 bodov 4. Dubnica nad Váhom 42 zápasov 67 bodov 5. Skalica 42 zápasov 64 bodov 6. Spišská Nová Ves 41 zápasov 63 bodov SHL: priebežná tabuľka skupiny o 7. - 10. miesto 1. Žilina 42 zápasov 63 bodov 2. Levice 42 zápasov 58 bodov 3. Považská Bystrica 42 zápasov 35 bodov 4. Trnava 42 zápasov 29 bodov

[Späť na obsah]

24. Chorobnosť na ARO v Košickom kraji stúpa, v týždni zatvorili 64 škôl

[31.01.2020; hlavnespravy.sk; Z domova; 00:00; TASR/HSP/Foto:TASR-Dano Veselský]

<https://www.hlavnespravy.sk/chorobnost-aro-kosickom-kraji-stupa-tyzdni-zatvorili-64-skol/2037868>

Košice 31. januára 2020 (TASR/HSP/Foto:TASR-Dano Veselský)

Zvýšený počet detí chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) v Košickom kraji mal v tomto týždni za následok zatvorenie 64 škôl. Chrípkové prázdniny mali na 41 materských a 23 základných školách

Ilustračné foto

Podľa zverejnených údajov košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) bolo najviac zatvorených škôl v okresoch Košice II (15), Sobrance, **Spišská Nová Ves** (po deväť) a Košice I (sedem), ďalšie boli v okresoch Gelnica, Michalovce (po šesť), Košice-okolie (päť), Košice III (štyri) a Košice IV (tri).

Lekári hlásili celkovo 12.750 chorých na ARO, z toho bolo 981 prípadov chrípky a jej podobných ochorení. Chorobnosť v 5. kalendárnom týždni stúpila v porovnaní s predchádzajúcim o 32,5 percenta.

Komplikovaný priebeh chorôb malo 192 ľudí, najčastejšie to boli zápaly prínosových dutín. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí do piatich rokov.

Nárast chorobností na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

[Späť na obsah]

25. Hokejisti Spišskej Novej Vsi zvíťazili nad Skalicou

[31.01.2020; spis.korzar.sme.sk; Spiš Korzár / Šport zo Spiša; 00:00; TASR]

<https://spis.korzar.sme.sk/c/22315608/hokejisti-spisskej-novej-vsi-zvitali-nad-skalicou.html>

V zápase 4. kola SHL o 1.-6. miesto rozhodla druhá tretina. **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** v **Spišskej Novej Vsi** sa hralo 4. kolo Slovenskej hokejovej ligy v skupine o 1. až 6. miesto. Domáci a hostia zo Skalice sa po prvej tretine rozšli zmierlivo, keď oba tímy strelili po jednom góle. Z hľadiska vývoja zápasu bola napokon rozhodujúca druhá tretina, ktorú Spišiáci vyhrali o dva góly. V tretej potom svoje víťazstvo jedným gólom potvrdili.

Štatistika

Spišská Nová Ves - HK Skalica 5:2 (1:1, 3:1, 1:0)

Góly: Novák (Vartovník, Vantroba), 23. Novák (Boldižár, Knižka), 30. Koky (Novák, Vartovník), 38. Vartovník, 55. Vartovník (Novák, Koky) - 13. Okoličány (Štumpf, Šmida), 36. Štumpf (Škápik, Okoličány).

Rozhodovali: KorbA - Riš, Janiga, presilovky: 5:4 na 2 min, navyše Hílek 10 min za nešportové správanie, Mikéska (obaja Skalica) 5+DKZ za faul kolenom,

presilovky: 1:0, oslabenia: 1:0,

645 divákov.

[Späť na obsah]

26. Počet chorých na chrípku vzrástol v Košickom kraji skoro o tretinu

[31.01.2020; kosice.korzar.sme.sk; Košice Korzár / Spravodajstvo z Košíc a okolia; 00:00; TASR]

<https://kosice.korzar.sme.sk/c/22315140/pocet-chorych-na-chripku-vzrastol-v-kosickom-kraji-skoro-o-tretinu.html>

Chrípkové prázdniny vyhlásili v 64 školách.

KOŠICE. Zvýšený počet detí chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) v Košickom kraji mal v tomto týždni za následok zatvorenie 64 škôl.

Chrípkové prázdniny mali na 41 materských a 23 základných školách.

Podľa zverejnených údajov košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) bolo najviac zatvorených škôl v okresoch Košice II (15), Sobrance, **Spišská Nová Ves** (po deväť) a Košice I (sedem).

Ďalšie boli v okresoch Gelnica, Michalovce (po šesť), Košice-okolie (päť), Košice III (štyri) a Košice IV (tri).

Lekári hlásili celkovo 12 750 chorých na ARO, z toho bolo 981 prípadov chrípky a jej podobných ochorení.

Chorých stále pribúda

Chorobnosť v 5. kalendárnom týždni stúpla v porovnaní s predchádzajúcim o 32,5 percenta.

Súvisiaci článok Chorých je stále viac, chrípka zatvára školy a škôlky na celom východe Čítajte

Komplikovaný priebeh chorôb malo 192 ľudí, najčastejšie to boli zápaly prínosových dutín.

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí do piatich rokov.

Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

[Späť na obsah]

27. VOLBY 2020 Tvrdá rana pre Matoviča: Jednotka OĽaNO v kampani končí!

[31.01.2020; topky.sk; Domáce; 00:00; © Zoznam/msz]

<https://www.topky.sk/cl/10/1857333/VOLBY-2020-Tvrda-rana-pre-Matovica-Jednotka-OLaNO-v-kampani-konci->

BRATISLAVA - Obyčajní ľudia predstavovali svoju kandidátku ako poslednú zo všetkých subjektov a predseda OĽaNO sa nechal viackrát počuť, že ide podľa jeho slov o najlepšiu kandidátku. Zdá sa, že tá ma teraz vážnu trhlinu, a to hneď na prvom mieste.

OĽaNO mala do volieb viesť jednotka kandidátky, ktorou bola "obyčajná žena z východu" Maria Šofranko. Tá pôsobí v **Spišskej Novej Vsi** ako pedagogička. Jej úlohou bolo teda vzdelávať deti a mládež. Jej tvár dokonca mnohí poznajú z billboardov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou predvolebnej kampane. Denník SME však prichádza so znepokojivou informáciou. Maria Šofranko je pravdepodobne vyradená z kampane a jej návrat je otáznny.

Zdroj: TASR - Martin Baumann

Udrelí zdravotné problémy

Vôbec nejde o zmenu politického postoja Márie Šofranko, ktorá sa z kampane sťahuje. Sú to vraj zdravotné komplikácie. Tá sa neobjavuje na diskusiách a absentovala aj na francúzskom "výlete" členov OĽaNO do známeho Cannes, kde vypátrali vilu exministra Jána Počiatka. Voľby sú už o mesiac a je teda veľmi nepravdepodobné, že túto ženu uvidíme ešte v predvolebných diskusiách.

Zdroj: SITA/Branislav Bibel

Šofranko má zdravotné problémy a podľa SME ide o nepríjemnosti s chrbticou. Tú jej operovali len pred niekoľkými mesiacmi. "Bohužiaľ, zdravotnícku nevydržalo a Mária skončila vo Vojenskej nemocnici v Ružomberku," potvrdil predseda hnutia Matovič. "Viem vám povedať, kto bude mať nasledujúce dni meniny, ale nikto z nás nevie, ako bude na tom so zdravím," reagoval Matovič na možnú účasť Šofranko v predvolebných debatách.

Šofranko v minulosti priznala, že ešte pred vstupom do OĽaNO zvažovala aj kandidatúru za stranu bývalej hlavy štátu Andreja Kisku Za ľudí.

[Späť na obsah]

28. Počet chorých na chrípku dramaticky stúpa

[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]

<https://www.teraz.sk/regiony/chorobnost-na-aro-v-kosickom-kraji-st/443853-clanok.html>

Ilustračné foto Foto: TASR/František Iván

Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

,aktualizované

Bratislava 31. januára (TASR) – Počet chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) na Slovensku v piatom kalendárnom týždni tohto roka stúpol v porovnaní s predchádzajúcim týždňom o 31,8 percenta. Lekári nahlásili 70.714 prípadov ARO, najviac chorých bolo v Košickom, najmenej v Žilinskom kraji. Choroba trápila najmä deti do piatich rokov. TASR o tom v piatok informovali z odboru epidemiológie Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR. Prečítajte si: Aj CHRÍPKA zabíja: Dodržiavajte TIETO rady a obide vás zďaleka

Chrípku a chrípke podobné ochorenie diagnostikovali lekári v uplynulom týždni v 8936 prípadoch, v porovnaní s predchádzajúcim týždňom ich počet stúpol o 75,2 percenta. Najvyššiu chorobnosť zaznamenali v Trenčianskom kraji, najnižšia v Bratislavskom kraji. Najcitlivejší na ochorenie boli ľudia vo veku šesť až 14 rokov. Prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu bolo vo piatom kalendárnom týždni hlásené spolu v 262 výchovno-vzdelávacích zariadeniach. Išlo o 156 materských škôl, 99 základných škôl a sedem stredných škôl. Hlásených bolo šesť prípadov ťažkého akútneho respiračného ochorenia SARI v Žilinskom, Nitrianskom, Trenčianskom a Košickom kraji. Jedno ochorenie sa skončilo úmrtím. Od začiatku chrípkovej sezóny 2019/2020 bolo hlásených 16 prípadov SARI, z nich štyria chorí zomreli. Počet akútnych respiračných ochorení v Nitrianskom kraji v piatom kalendárnom týždni stúpol oproti predchádzajúcemu týždňu takmer o päťinu. Nahlásených bolo 9616 akútnych respiračných ochorení, z toho bolo 1181 chrípkových ochorení. „Zaznamenali sme nárast chorobnosti o 19,3 percenta oproti predchádzajúcemu kalendárnemu týždňu. Na celkovej počte hlásených akútnych respiračných ochorení sa chrípka a chrípke podobné ochorenia podieľali 12,3 percenta,“ informovali o tom pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre. Ilustračné foto. Foto: TASR/Henrich Mišovič

Najvyššiu chorobnosť zaznamenali zdravotníci v skupine detí od nula do piatich rokov. Priebeh ochorenia bol komplikovaný u 205 osôb, čo predstavuje 2,1 percenta z celkového počtu hlásených ochorení. K najčastejším komplikáciami patrili zápaly prínosových dutín, zápaly pľúc a zápaly stredného ucha. Ochorenia hlásilo 69 percent praktických lekárov pre deti a dorast a 63 percent lekárov pre dospelých. Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 38 školských zariadeniach. Zatvorených bolo 23 materských škôl, 13 základných škôl, jedna stredná škola a Spojená škola internátna Levice. V okrese Nové Zámky bol potvrdený jeden prípad SARI nozokomiálneho pôvodu u 72-ročného muža s potvrdeným vírusom chrípky typu A. Zvýšený počet detí chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) v Košickom kraji mal v tomto týždni za následok zatvorenie 64 škôl. Chrípkové prázdniny mali na 41 materských a 23 základných školách. Podľa zverejnených údajov košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) bolo najviac zatvorených škôl v okresoch Košice II (15), Sobrance, **Spišská Nová Ves** (po deväť) a Košice I (sedem), ďalšie boli v okresoch Gelnica, Michalovce (po šesť), Košice-okolie (päť), Košice III (štyri) a Košice IV (tri). Lekári hlásili celkovo 12.750 chorých na ARO, z toho bolo 981 prípadov chrípky a jej podobných ochorení. Chorobnosť v 5. kalendárnom týždni stúpila v porovnaní s predchádzajúcim o 32,5 percenta. Komplikovaný priebeh chorôb malo 192 ľudí, najčastejšie to boli zápaly prínosových dutín. Najvyššia veková špecifická chorobnosť bola u detí do piatich rokov. Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára. Pre značný vzostup chorobnosti na respiračné ochorenia a chrípku a na základe odporúčania Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) platí na oddeleniach Nemocnice Zvolen od piatka až do odvolania zákaz návštev. "Ide o preventívne opatrenie, ktorého platnosť bude ukončená po zlepšení epidemiologickej situácie," uviedla pre TASR Martina Pavliková, hovorkyňa spoločnosti Agel SK, ktorá zvolenskú nemocnicu spravuje. Už od stredy (29.1.) platí zákaz návštev na všetkých oddeleniach aj v najväčšej nemocnici v Banskobystrickom kraji - Rooseveltovej nemocnici v Banskej Bystrici.

[Späť na obsah]

29. ZATVORILI 64 ŠKÔL: Chorobnosť v Košickom kraji dramaticky stúpa

[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]

<https://www.teraz.sk/regiony/chorobnost-na-aro-v-kosickom-kraji-st/443853-clanok.html>

Ilustračné foto Foto: TASR/František Iván

Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

Košice 31. januára (TASR) – Zvýšený počet detí chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) v Košickom kraji mal v tomto týždni za následok zatvorenie 64 škôl. Chrípkové prázdniny mali na 41 materských a 23 základných školách. Podľa zverejnených údajov košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) bolo najviac zatvorených škôl v okresoch Košice II (15), Sobrance, **Spišská Nová Ves** (po deväť) a Košice I (sedem), ďalšie boli v okresoch Gelnica, Michalovce (po šesť), Košice-okolie (päť), Košice III (štyri) a Košice IV (tri). Lekári hlásili celkovo 12.750 chorých na ARO, z toho bolo 981 prípadov chrípky a jej podobných ochorení. Chorobnosť v 5. kalendárnom týždni stúpila v porovnaní s predchádzajúcim o 32,5 percenta. Komplikovaný priebeh chorôb malo 192 ľudí, najčastejšie to boli zápaly prínosových dutín. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí do piatich rokov. Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

[Späť na obsah]

30. Chorobnosť v Košickom kraji stúpa

[31.01.2020; kosicednes.sk; Udalosti; 00:00; TASR / JH]

<https://kosicednes.sk/udalosti/chorobnost-v-kosickom-kraji-stupa/>

ilustračné foto: Veronika Janušková

TASR / JH

Autor

office@kosicednes.sk

Zdieľať:

Zvýšený počet detí chorých na akútne respiračné ochorenia (ARO) v Košickom kraji mal v tomto týždni za následok zatvorenie 64 škôl. Chrípkové prázdniny mali na 41 materských a 23 základných školách.

Podľa zverejnených údajov košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) bolo najviac zatvorených škôl v okresoch Košice II (15), Sobrance, **Spišská Nová Ves** (po deväť) a Košice I (sedem), ďalšie boli v okresoch Gelnica, Michalovce (po šesť), Košice-okolie (päť), Košice III (štyri) a Košice IV (tri).

Lekári hlásili celkovo 12 750 chorých na ARO, z toho bolo 981 prípadov chrípky a jej podobných ochorení. Chorobnosť v 5. kalendárnom týždni stúpila v porovnaní s predchádzajúcim o 32,5 percenta.

Komplikovaný priebeh chorôb malo 192 ľudí, najčastejšie to boli zápaly prínosových dutín. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí do piatich rokov.

Nárast chorobnosti na ARO v kraji je zatiaľ podobný ako pred rokom, vtedy kulminoval v polovici februára.

Čítajte aj:

* Chrípka zatvára školy a škôlky v Košiciach

* Odborníci upozorňujú: Prevencia je účinnou formou, ako predchádzať chrípke

[Späť na obsah]

31. Cestári zasahujú vo viacerých okresoch Košického kraja

[31.01.2020; kosicednes.sk; Udalosti; 00:00; TASR / JH]

<https://kosicednes.sk/udalosti/cestari-zasahuju-vo-viacerych-okresoch-kosickeho-kraja/>

ilustračné foto: Veronika Janušková

TASR / JH

Autor

office@kosicednes.sk

Zdieľať:

Na cestách v správe Košického samosprávneho kraja (KSK) nie sú hlásené žiadne obmedzenia, cesty sú vlhké a na horských priechodoch sa môže nachádzať kašovitá vrstva snehu do dvoch centimetrov.

Informovala o tom hovorkyňa KSK Anna Terezková s tým, že v službe je momentálne 61 kusov techniky.

Cestári zasahujú v okresoch Košice-okolie, Trebišov, Rožňava a **Spišská Nová Ves**. Správa ciest KSK podľa jej slov počas noci zo štvrtka (30. 1.) na piatok začala s preventívnym posypom soľným roztokom.

„V noci bolo v teréne 38 kusov techniky, ktoré preventívne posypali zhruba 700 kilometrov ciest, prevažne hlavných ťahov. Najviac výjazdov bolo v noci v okolí Sobraniec, kde začalo slabo snežiť už okolo polnoci,“ povedala Terezková.

Vzhľadom na vývoj počasia zároveň upozorňuje vodičov, aby prispôbili jazdu stavu vozovky.

Čítajte aj:

* Sneh v Košickom kraji narobil šarapatu

* V košickej nemocnici po páde na ľade ošetrili stovky ľudí

* Polícia v Košickom kraji zaznamenala vo štvrtok zatiaľ 130 dopravných kolízií

[Späť na obsah]

32. Cestári košickej župy začali v noci s preventívnym posypom

[31.01.2020; kosice.korzar.sme.sk; Košice Korzár / Dopravný servis z Košíc a okolia; 00:00; TASR]

<https://kosice.korzar.sme.sk/c/22314927/cestari-kosickej-zupy-zacali-v-noci-s-preventivnym-posypom.html>

Doprava v kraji je zatiaľ bez obmedzení.

KOŠICE. Na cestách v správe Košického samosprávneho kraja (KSK) nie sú hlásené žiadne obmedzenia, cesty sú vlhké a na horských priechodoch sa môže nachádzať kašovitá vrstva snehu do dvoch centimetrov.

Informovala o tom hovorkyňa KSK Anna Terezková s tým, že v službe je momentálne 61 kusov techniky.

Cestári zasahujú v okresoch Košice-okolie, Trebišov, Rožňava a **Spišská Nová Ves**.

Správa ciest KSK podľa jej slov počas noci zo štvrtka na piatok začala s preventívnym posypom soľným roztokom.

„V noci bolo v teréne 38 kusov techniky, ktoré preventívne posypali zhruba 700 kilometrov ciest, prevažne hlavných ťahov. Najviac výjazdov bolo v noci v okolí Sobraniec, kde začalo slabo snežiť už okolo polnoci,“ povedala Terezková.

Vzhľadom na vývoj počasia zároveň upozorňuje vodičov, aby prispôbili jazdu stavu vozovky.

[Späť na obsah]

33. OPATRNE: Poľadovica hrozí na celom Slovensku, na horách je veterno

[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]

<https://www.teraz.sk/slovensko/poladovica-hrozi-na-celom-slovensku-n/443796-clanok.html>

Ilustračné foto. Foto: TASR/Milan Kapusta

Na vietor upozorňujú meteorológovia v okrese Poprad, platí do 15.00 h.

,aktualizované

Bratislava 31. januára (TASR) - Poľadovica hrozí v piatok ráno na celom území Slovenska. Výstraha prvého stupňa platí do 10.00 h. Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) o tom informoval na webovej stránke. Na vietor upozorňujú meteorológovia v okrese Poprad, platí do 15.00 h. Veterno je aj v horských oblastiach Oravy, Kysúc, Liptova, Turca, Horehronia i Spiša. SHMÚ očakáva v polohách nad 1500 metrov miestami výskyt silného vetra, ktorý dosiahne krátkodobo rýchlosť 38 až 44 metrov za sekundu. Horský priechod Donovaly je pre silné sneženie uzavretý pre vozidlá nad desať metrov. Na cestách v okrese Trenčín je poľadovica. Upozorňuje na to Slovenská správa ciest (SSC) na svojom webe zjazdnost.sk. Silný dážď, prípadne hmla obmedzuje dohľadnosť na 100 metrov v lokalitách Piešťany, Zavar, Zeleneč, Čataj, Dedova jama, Vlčkovce, Považská Teplá, Zvolenská Slatina, Detva, Hričovské Podhradie, Predmier, Sliač a Lučatín. Ilustračná snímka. Foto: TASR - Dušan Hein

Horské priechody na území Slovenska sú zjazdné, povrch vozoviek je suchý až mokrý. Výnimkou sú horské priechody Huty, Herlianske Sedlo, Dobšiná, Besník, Veľké Pole a Cukmantel, kde sa na vozovkách nachádza kašovitý až utlačený sneh. Na cestách v správe Košického samosprávneho kraja (KSK) nie sú hlásené žiadne obmedzenia, cesty sú vlhké a na horských priechodoch sa môže nachádzať kašovitá vrstva snehu do dvoch centimetrov. TASR o tom informovala hovorkyňa KSK Anna Terezková s tým, že v službe je momentálne 61

kusov techniky. Cestári zasahujú v okresoch Košice-okolie, Trebišov, Rožňava a **Spišská Nová Ves**. Správa ciest KSK podľa jej slov počas noci zo štvrtka (30.1.) na piatok začala s preventívnym posypom soľným roztokom. „V noci bolo v teréne 38 kusov techniky, ktoré preventívne posypali zhruba 700 kilometrov ciest, prevažne hlavných ťahov. Najviac výjazdov bolo v noci v okolí Sobraniec, kde začalo slabo snežiť už okolo polnoci,“ povedala Terezková. Vzhľadom na vývoj počasia zároveň upozorňuje vodičov, aby prispôbili jazdu stavu vozovky.

[Späť na obsah]

34. Vedenie klubu MBK Baník Handlová odvolalo Srba Branka Maksimoviča

[31.01.2020; teraz.sk; TERAZ.SK; 00:00; TASR]

<https://www.teraz.sk/sport/vedenie-klubu-mbk-banik-handlova-odvol/443794-clanok.html>

Na archívnej snímke Branko Maksimovič. Foto: TASR - Michal Svítok

Tím z Hornej Nitry sa v aktuálnej sezóne SBL herne a výsledkovo trápí, v tabuľke mu patrí až siedma pozícia. Handlová 31. januára (TASR) – Vedenie basketbalového klubu MBK Baník Handlová odvolalo Srba Branka Maksimoviča z postu hlavného trénera. Informoval o tom oficiálny web účastníka Slovenskej basketbalovej ligy. Tím z Hornej Nitry sa v aktuálnej sezóne SBL herne a výsledkovo trápí, v tabuľke mu patrí až siedma pozícia. Pred domácim publikom má najhoršiu bilanciu spomedzi všetkých družstiev, na víťazstvo čaká už štyri zápasy. Osudovou sa pre Maksimoviča stala stredajšia domáca prehra so Žilinou (87:93 pp) v 26. kole SBL. „Po domácom zápase so Žilinou sme zvolali zasadnutie Správnej rady, pretože bolo nevyhnutné nelichotivú situáciu v klube riešiť. Záleží nám na blízkej budúcnosti tímu a z tohto dôvodu musela prísť zásadná zmena. Preto sme po vzájomnej dohode ukončili spoluprácu s trénerom Maksimovičom. Teraz je prioritné čo najskôr obsadiť uvoľnenú trénerskú stoličku a v súčasnosti sa týmto faktom naplno zaoberáme,“ vyjadril sa pre oficiálny klubový web manažér Daniel Trangoš. V najbližšom zápase v **Spišskej Novej Vsi** bude viesť družstvo kapitán Saša Jankovič s Tomášom Mrvišom. „V prvom rade by som sa chcel v mene celého tímu trénerovi Maksimovičovi poďakovať, pretože pri nás stál v dobrom, aj v zlom. Žiaľ, v poslednom období sa nám nedarilo, preto sa vedenie rozhodlo k tomuto kroku. My sme profesionálni hráči a preto rozhodnutie kompetentných rešpektujeme. Ja s ‘Mrvom’ sme v tíme najskúsenejší a preto musíme klubu v neľahkej situácii pomôcť a to až pokiaľ nespoznáme meno nového trénera. V sobotu nastúpime na palubovke v **Spišskej Novej Vsi**, ktorá má kvalitný tím a pod svojimi košmi je veľmi nebezpečná. Ja ale svojim spoluhráčom dôverujem. Som presvedčený, že náš tím má na viac a tabuľkové postavenie nie je reálne nastaveným zrkadlom našej kvalite. Na Spiši musíme odovzdať maximum. Verím, že v sobotu privezieme domov dva body,“ uviedol Jankovič.

[Späť na obsah]

35. Galéria umelcov Spiša – program február 2020

[31.01.2020; dennikrelax.sk; Ostatné; 00:00; Redakcia]

<https://www.dennikrelax.sk/Kam-ist/Ostatne/Galeria-umelcov-Spisa-program-februar-2020/>

Miesto: Galéria umelcov Spiša – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Zimná 46, **Spišská Nová Ves**, www.gus.sk

Termín: 1. 2. – 29. 2. 2020

Február – viac dní, viac umenia! Galéria umelcov Spiša pripravila na mesiac február ponuku umenia viacerých druhov i žánrov: výtvarné workshopy pre školy a kreatívny ateliér pre znevýhodnenú skupinu žien a verejnosti Ženy on line 8, prednášku z cyklu Orbis Pictus / Rozhovory o umení, koncert slovenského pesničkára Jana Svetlana Majerčíka a prehliadku filmovej tvorby CINEAMA, organizovanú Spišským osvetovým strediskom. V ponukovom balíku výstavných projektov sa okrem stálych expozícií nachádzajú aj aktuálne výstavy Sacrelacrum / Sacral Elementum IV., Imrich Svítana Vertikály a modifikovaná repríza výstavy Top Akvizície 2017 – 2018. Pripravené sú aj Dlhé dni s umením, kedy sprístupňujeme všetky výstavy pre verejnosť do 19.00. Do programového portfólia pridávame komentované prehliadky aktuálnych výstav s kurátormi pre vopred nahlásené skupiny.

Začiatkom mesiaca v nedeľu, 9. 2. v čase 13.00 – 15.30 prebehne NEDELNÝ KREATÍVNY ATELIÉR pod patronátom galerijnej lektorky Mgr. Anny Timkovej, ktorý je súčasťou špeciálnych nedeľňajších programov určených pre rodiny s deťmi. Dielňa Maľovaný obrus je koncipovaná k prebiehajúcej výstave Sacrelacrum / Sacral Elementum IV. Účastníci budú maľovať akrylovými farbami na plátno vybrané motívy.

Ďalšie kolo výtvarného workshopu ŽENY ON LINE 8: Vedúty mesta uvedieme počas valentínskeho piatku, 14. 2., v čase 16.00 – 19.00. Účastníčky tvorivej dielne si pod vedením lektorky – galerijnej pedagogičky Mgr. Anny Timkovej, zhotovia obrázky vrstvením hodvábného papiera s tematikou pamiatok UNESCO.

Umelecký dialóg reflektujúci aktuálnu výstavu Imrich Svitana Vertikály v programe ORBIS PICTUS / ROZHOVORY O UMENÍ: IMRICH SVITANA sa uskutoční v stredu, 19. 2., v čase 17.00 – 19.00. Beseda s „umelcom Spiša“ bude spojená so slide-show a komentovanou prehliadkou výstavy. Súčasťou programu je uvedenie krátkeho dokumentárneho filmu v réžii Márie Vašicovej.

Počas galerijnej stredy, 19. 2., v čase 19.00 – 20.30 prebehne ďalší KONCERT V GALÉRII. Slovenský pesničkár Jano SVETLAN Majerčík nám v autorskej tvorbe zaspieva o tom, čo vidí, počuje a najmä cíti.

Milovníkov filmu potešíme programom 28. ročníka regionálnej súťažnej prehliadky neprofesionálnej filmovej tvorby CINEAMA, ktorá sa bude konať v stredu, 26. 2., v čase 16.30 – 21.00. Projekt sa realizuje v spolupráci so Spišským osvetovým strediskom.

Vo februári máme hneď tri DLHÉ DNI S UMENÍM – a to v piatok, 14. 2. a v stredu, 19. 2. a 26. 2., kedy je galéria pre verejnosť otvorená v čase 9.00 – 19.00. Sprístupnené budú všetky výstavy a a stále expozície: aktuálne výstavy Sacrelacrum / Sacral Elementum IV. (z cyklu Téma), profilová výstava Imrich Svitana: Vertikály (z cyklu Profily) a znovu sprístupnená výstava Top akvizície 2017 2018 (z cyklu Zbierka). Stála expozícia Jozef Hanula pripomína život a dielo spišského výtvarníka, Terra Gothica prezentuje diela zo zbierky s gotickou tematikou.

Komentované prehliadky aktuálnych výstav s kurátormi máte možnosť rezervovať 1 deň vopred pre skupiny o minimálnom počte 3 záujemcov telefonicky alebo mailom. V termíne 17. 2. – 21. 2. 2020 sa popoludní v čase 16.00 do 19.00 zameriame na interpretáciu výstavy Sacrelacrum / Sacral Elementum IV.

Viac informácií na našej webovej stránke: www.gus.sk

Príloha: podrobný program

Štatutárka galérie: Mgr. Lucia Benická, riaditeľka, 0948 882717, riaditel@gus.sk www.gus.sk

Tweet

[Späť na obsah]

36. „Šuflíky“ zo Spiša sú unikátne

[31.01.2020; hnonline.sk; HN špeciál; 00:00; redakcia]

<https://hnonline.sk/hn-special/2081365-sufliky-zo-spisa-su-unikatne>

Odkúpili časť starého družstva a priestory prerobili na jedinečnú spoločnosť svojho druhu na Slovensku. Vrátiť sa domov z Rakúska, kam kedysi odcestovali za prácou, ich prinútila láska k biznisu, drevu a rodine.

Michal a František Bdžochovci si vypestovali profesionálny aj osobný vzťah k práci s drevom za hranicami. Bratrancov zo Spiša odhodlanie podnikat' v drevárskom odvetví na Slovensku nikdy neopustilo. Aj napriek tomu, že začiatky boli miestami ťažké. V roku 1998 investovali základné imanie 6 640 eur. Dnes za najväčší úspech v podnikaní označujú to, že takmer z nuly vybudovali firmu, ktorá sídli vo vlastných priestoroch, plánuje sa rozširovať a ich výrobky poznajú takmer v celej Európe.

Z Rakúska späť domov

Nápad založiť biznis vznikol v Rakúsku. Michal Bdžoch, jeden z úspešnej dvojice, ktorá stála za zrodom firmy, prezradil viac. Zahraničná prevádzka výroby nábytku, v ktorej Bdžochovci pracovali, rozkvitela. Zákazky sa jej hromadili. Uvedomovali si, že pri výrobe nábytku je najťažšie vytvoriť jednotlivé diely, najmä zásuvky. Dosky, z ktorých ich zhotovujú, musia vyrobiť, narezať, špeciálne upraviť či zlepiť. Nehovoriac o konečnej úprave. To celý proces výroby nábytku neskutočne spomaľuje. Čas sú peniaze. A tak sa zo zamestnávateľa stal spolovník, ktorý podporil myšlienku vzniku ich vlastnej firmy na Slovensku. Prvotným cieľom bolo pomôcť urýchliť proces výroby v Rakúsku. Dnes je Tomifa viac samostatná a rieši podobné „problémy“ ako kedysi jej alma mater. „Zákazníkov máme čím ďalej, tým viac. Teraz sa chceme zamerať na slovenský trh. Výroba rastie, plánujeme novú halu,“ spresňuje Michal Bdžoch.

Bratrance podnikajú v Iľiašovciach v okrese **Spišská Nová Ves**. Zamestnávajú asi 90 ľudí. Po 22 rokoch tvrdia, že rozhodnutie vrátiť sa neľutujú. „Robíme niečo, čo nikto iný na Slovensku. Sme unikátni, a to nás posúva dopredu,“ hovorí o vzťahu k podnikaniu. Najväčšou odmenou sú pre Bdžochovcov spokojní zákazníci. Odberateľmi sú najmä stolári a výrobcovia nábytku, ktorí vďaka Tomife našli riešenie, ako si uľahčiť prácu. Veď načo sa trápiť s náročnou výrobou, ktorú za nich spoľahlivo, hravo a rýchlo zvládnu iní? A to Bdžochovcov teší, pretože jednou z ideí, prečo sa rozhodli vstúpiť do „šuflikového biznisu“, bolo pomáhať iným z fachu, ktorí nemajú čas, stroje, možnosti či zariadenie. Denne vyrábajú sedemsto zásuviek. Z východu ich expedujú kamióňmi

niekoľkokrát do týždňa. Veľká časť zásuviek je ušitá na mieru. Aj tie najnáročnejšie požiadavky zvládnu do troch dní od zadania objednávky. Najviac produktov odchádza do Rakúska. Putujú aj do Nemecka, Talianska, Francúzska, Holandska, Švajčiarska či Dánska. Aj v Tomife sa prispôsobujú moderným nábytkárskym trendom. Tie určujú zákazníci. Dve zmeny pracovníkov zvládajú všetko od práce s guľatinou až po expedíciu. Tak ako väčšina zamestnávateľov, aj oni majú občas problém zohnať kvalitnú pracovnú silu. S veľkou fluktuáciou zamestnancov však nebojú. Väčšinu miest obsadili ľuďmi, ktorí nemajú tendenciu odchádzať. Niektorí u nich pracujú už dvadsať rokov. „Dobrych ľudí je stále málo. Sídlime mimo mesta, musíme si zamestnancov vážiť a nejako ich sem k nám aj nalákať. Jedným z benefitov je napríklad strava zadarmo,“ prezradil Michal Bdžoch.

Od guľatiny po expedíciu

Zo sedemnástich drevín, s ktorými pracujú, je v súčasnosti najobľúbenejšie dubové drevo. „Keď sme začínali, pracovali sme najmä s bukovým, ktoré tvorilo 90 percent výroby. Dnes polovicu tvorí dub,“ dopĺňa. Populárne sú aj čerešňa či jaseň. Celý proces spracovania dreva od guľatiny až po zneškodnenie odpadu zvládnu sami. „Začíname od nákupu guľatiny a končíme nalakovaním a zabalením výrobku,“ opisuje

Michal Bdžoch. Guľatinu dovezú, narežú na dosky, vysušia, upravia omietaním, hobľovaním či brúsením a spracujú podľa požiadaviek v objednávke. „Drevo nakupujeme najmä na Slovensku. Dreviny, ktoré sa u nás nevyskytujú, dovážame zo zahraničia. Napríklad z Česka, Rakúska, Maďarska a Nemecka,“ spresňuje. Všetok odpad, ktorý pri výrobe vytvorí, využijú vo svoj prospech. Vykuruje ním celá prevádzka – haly aj sušiareň spolu s rozlohou asi päťtisíc štvorcových metrov. Ďalší odpad spracujú na biobrikety. Michal a František Bdžochovci tvrdia, že podnikaním na Slovensku sa dá zbohatnúť. Záleží však na uhle pohľadu. Najväčším bohatstvom sú skúsenosti. Tým, ktorí o vlastnej firme iba uvažujú, odporúčajú ísť do toho. „Nesmú sa báť!“ posmeľuje k úspechu aj ďalších Michal Bdžoch.

CITÁT:

„Návrat z Rakúska neľutujeme. Robíme to, čo nikto iný na Slovensku. Aj vy choďte do toho. Nebojte sa podnikat.“ (Michal Bdžoch)

STĽPČEK ODBORNÍKA

Norbert Hovančák - Člen predstavenstva Slovenskej sporiteľne zodpovedný za firemné bankovníctvo a finančné trhy

Som rád, že sa seriál #akonato o úspešných firmách začína spoločnosťou Tomifa. Keď Michal a František Bdžochovci zakladali firmu pri **Spišskej Novej Vsi**, začínal som v Prešove svoju bankovú kariéru. Na prelome tisícročí som sa staral o firemných klientov. Pamätám si, aká ťažká bola v regióne ekonomická situácia. Nezamestnanosť na Spiši bola viac ako 25 percent. Rozbiehať podnikanie nebolo jednoduché. Zakladatelia Tomify však dokázali, že ak ste šikovní, máte víziu, jedinečné schopnosti a dokážete pre svoj nápad nadchnúť strategického partnera, tak nič nie je nemožné. Najmä, ak sa presadíte riešeniami na mieru (každý ich „šuftlík“ je jedinečný), flexibilitou (nikdy nevedia, aké budú požiadavky klientov) a rýchlosťou (expedícia tovaru do troch dní od prijatia objednávky). Uvedomujú si, že aj keď sú úspešní, nemôžu zastať a hľadajú niečo novšie a modernejšie. Týchto princípov sa snažíme držať aj my v Slovenskej sporiteľni. Sme najobľúbenejšou mobilnou bankou na Slovensku a zároveň bankou pre podnikanie a biznis. Nedávno sme spustili mobilnú aplikáciu Business24, prvú bankovú aplikáciu vyvinutú pre potreby firiem a podnikateľov. Tie sú totiž iné, ako majú retailoví klienti. Na vývoji sme spolupracovali aj s klientmi. Som presvedčený, že aplikácia im dokáže uľahčiť život. Okrem užitočných digitálnych inovácií sa musí banka držať koreňov. Príbeh Tomify tiež ukazuje, že v určitom momente nedokáže firma rásť len z vlastných zdrojov. Vtedy musí prísť rýchle riešenie financovania. Vďaka vlastným a trhovým dátam vieme odhadnúť potreby financovania firiem a vypočítať úverový limit prakticky pre každú firmu na Slovensku. Nemusí byť ani naším klientom a máme pre ňu pripravených až 500-tisíc eur pre jej rast.

Pracujú s drevom a myslia ekologicky

Životné prostredie môže byť dôležité i pre továrne. Dôkazom toho je aj firma bratrancov Bdžochovcov, ktorá už desaťročia pracuje s kvalitným drevom nielen zo slovenských lesov.

Know-how, inovácie a precízna práca. Aj to sú piliere, na ktorých stojí východoslovenská spoločnosť Tomifa. Pre podnikateľov zo Spiša je okrem moderných technológií, strojov a zariadení dôležitá tiež kreativita a zmysel pre detail. V neposlednom rade dbajú vo výraznej miere aj o ekológiu. V továrni v Iľiašovciach pracujú pri výrobe nábytkových dielov výlučne s drevom, ktorého ťažba nijakým spôsobom neubližuje prírode. Stovky zásuviek týždenne vyrábajú z dreva, ktoré pochádza z lesov s trvalo udržateľným hospodárstvom. Hoci si Bdžochovci potrpia na kvalitný materiál, nejde to na úkor prírody. Drevo chcú iba z lesov, ktoré sa skôr či neskôr obnovia. S takouto filozofiou chcú bojovať za zalesnenie lesov, z ktorých drevo sa spracúva v drevárskom priemysle. Nemyslia pritom iba na súčasnosť, záleží im aj na budúcnosti. Guľatinu do továrne dovážajú zo Slovenska aj spoza hraníc. Nezáleží však na tom, aký druh dreviny potrebujú na základe objednávok prijatých od svojich klientov. Rovnaké kritériá platia pre nákup akejkoľvek guľatiny. Bdžochovci dávajú najavo, že im záleží na zelených porastoch vo všeobecnosti. Na tých doma, aj v ostatných európskych krajinách, v ktorých „materiál na šuftlíky“ nakupujú.

Na prírode im záleží. Prevádzka na Spiši pristupuje ekologicky tiež k spracúvaniu odpadu, ktorý pri procese výroby nábytkových zásuviek vytvorí. Jeho množstvo závisí od objemu objednávok. Čím viac práce, tým väčšia produkcia odpadu. Avšak všetok vedie sami „zneškodniť“. Odrezky, zvyšky, prebytky využívajú naplno. A to viacerými spôsobmi. Buď ním priamo vykurujú svoje priestory, alebo ich vďaka špeciálnym strojom, ktoré si na tento účel zaobstarali, premieňajú na biobrikety. V špeciálnom lise premieňajú s pomocou tlaku odpad na znovu použiteľné kusy paliva. A tak sa aj zvyšky doslova stávajú súčasťou výrobného reťazca. „V Iľiašovciach pracujeme nielen s prírodou, ale aj pre prírodu,“ hovorí o svojom vzťahu k biznisu s ohľadom na ekológiu spoločník firmy Michal Bdžoch.

(natívna informácia)

37. Výnimočný autor slávnych pomníkov a medailí

[22.01.2020; Bojovník; BOJ S FAŠIZMOM A NACIZMOM; s. 11; Ladislav Skrak]

Dňa 10. decembra 2019 by sa bol dožil svojich sto rokov. Narodil sa v Mařaticiach pri Uherskom Hradišti. Bol by sa dožil tých sto rokov, avšak keď mal deväťdesiat, bežal za trolejbusom, pošmykol sa a odvtedy mal problémy so zrastenou nohou, už nemohol triať a skórovať tak, ako Adamec, hoci aj jeho dielo úzko súviselo s Trnavou.

Ladislav Snopko bol čestným podpredsedom nášho Klubu výtvarných umelcov a teoretikov a v skoršom období umelcom, ktorý garantoval rozvíjanie slovenskej pomníkovej a pamätníkovej tvorby. V časoch ministra M. Váľka mal na starosti Ideový rad MK SSR pre pomníky, pamätníky a pamätné tabule. Bol príkladným umelcom, ale aj skvelým profesorom na Vysoké škole výtvarných umení.

Výtvarné dielo národného umelca majstra Ladislava Snopka, profesora a akademického sochára, znamená mimoriadny tvorivý oblúk. Sochy - statuí partizána zo začiatku 50-tych rokov aj dnes veľa znamenajú - na Štrbskom Plese a v Mladoňove (vypálenej, už neexistujúcej obci). Nasledovala pomoc kolegovi Fraňovi Štefunkovi, keďže práca na reliéfe Legenda o práci a boji na Pamätníku SNP a cintoríne vo Vrútkach - Priekope bola mimoriadne rozsiahla a bolo potrebné sochať - tesáť v kameni. Koncipoval záver prvej časti reliéfu.

Spolu s majstrom L. Beisetzom vytvoril Pomník francúzskych partizánov na vrchu Zvonica pri Strečne (1957). Nasledovala Trnava. Práve ten Pomník, ktorý donedávna chceli špiritisti premiestniť kdesi nad horúcovod.

Dnes sú už rozumnejší vďaka úsiliu trnavských odbojárů. Ide nie o socialistický realizmus, ale o motív pamätníka uprostred mesta, ktorý znamená, že povstalec-partizán (staroslovanský bojovník) schádza z lesa, z hôr. Vďaka oslobodzujúcej sile jednej nie neslávnnej armády. Báli sa ich aj rímske légie.

To, čo nasledovalo potom, bolo eruptívne. L. Snopko sa nielen chopil láskavých ľudských motívů, ale završoval aj pomníkové antifašistické podnety (ako štyridsať ročný). Je autorom reliéfu Prísaha v nástupnej časti komplexu pamätníka Červenej armády na bratislavskom Slavíne.

Ako sa volal ten kopec kedysi? Nasledoval Kameň Jána Švermu v Nízkych Tatrách. Ak by sme chceli mať Pomník SNP v Prahe, tak práve tento pamätník Prahe chýba.

Nadväzne realizoval množstvo vynikajúcich medailí a plakiet k výročiam oslobodenia Bratislavy, ale napríklad aj slávnú, významnú medailu k odchodu Trnavskej posádky do Povstania. V plnej miere zároveň rozvinul motív vztýčených pušiek (ozbrojeného Povstania), a to v Trnave, v Martine a v Brne, ale aj na škole v Nemeckej. Svoje tvorivé úsilie završoval v **Spišskej Novej Vsi** na pomníku k podnetom oslobodenia. Tvorí ho masívny prstenec z hydronálie, s motívmi z Povstania a víťazstva - skutočná radosť z oslobodenia sa spod jarma fašizmu. Dielo Ladislava Snopka, tohto vynikajúceho tvorca pomníkov a medailí, ožilo aj v nedávnom období. K 75. výročiu SNP usporiadali sme v Prahe a v Dvorane Ministerstva kultúry SR v Bratislave výstavu ako poctu Povstaniu a trom umelcom - O. Dubayovi, V. Hložníkovi a L. Snopkovi. Dňa 28. októbra ožilo v novom, obnovenom výraze aj ďalšie dielo tohto umelca jeden z míľnikov symbolizujúcich osloboditeľské vstupy na územie nášho hlavného mesta. O tomto čine bude Bojovník určite informovať podrobnejšie.

Napokon pripomeňme, že dielo majstra Ladislava Snopka doma vlastní mnohí odbojárů. Je totiž autorom pamätnej medaily k 60. výročiu SNP v nápisom Mor ho!

Ladislav Skrak predseda Klubu výtvarných umelcov a teoretikov

Foto:

Martin, 1969.